

GRADISOV VESTNIK

GLASILO GRADISA

Začetni rezultati se umirjajo

V obračunskem razdobju od 1. januarja do 15. aprila (I—IV 1975) smo obračunali 596 mio (skoraj 60 milijard starih) dinarjev vrednosti proizvodnje (VP), kar je 65 % ali $\frac{2}{3}$ več kot lani v enakem razdobju.

Poglejmo zdaj glavne sestavine ob-računane vrednosti proizvodnje — zneski so v mio din:

Sestavina	I—IV 74	I—IV 75	Indeks	Delež v 1974	% 1975
Vrednost proizvodnje	361	596	165	100	100
Obrtniška dela	71	91	128	20	15
Vrednost čiste proizvodnje	290	505	174	80	85
Stroški	197	339	172	54	57
Družbeni proizvod	93	166	179	26	28
Amortizacija	7	12	172	2	2
Dohodek	86	154	179	24	26

Iz preglednice se vidi, da smo relativno močno zmanjšali vrednost obrtniških del in sicer v deležu od 20 % na 15 % ali za četrtino. Glavni vzrok je v spremenjeni strukturi del — manj stanovanjskih in drugih objektov splošne visokogradnje in več industrijskih objektov z manjšim deležem obrtniških del. Zategadelj se je povečala vrednost čiste proizvodnje (VČP) za 74 % ali za tri četrtine.

Materialni stroški so porasli za 72 odstotkov, kar je manj od porasta VČP. Temu rezultatu lahko rečemo: izboljšanje ekonomičnosti. Poleg spremenjene strukture del gre še za dva vzroka, ki sta povzročala ta ugoden premik: (1) pri močno povečanem obsegu se zmanjšuje delež stalnih stroškov (režije); (2) imeli smo milejšo zimo, v kateri smo lahko racionalneje trošili materiale.

Rezultat se kaže v nadpovprečnem porastu družbenega proizvoda in dohodka:

Sestavina	I-IV 74	I-IV 75	Indeks	Delež v 1974	% 1975
Dohodek	86	154	179	100	100
Obveznosti	10	26	249	12	17
Čisti dohodek	76	128	169	89	83
Izpl. OD in OP	65	100	155	76	65
Ostane dohodka	11	23	259	13	18
% od VP	3,0	4,7			

Nadpovprečen porast dohodka ni tolikšen, da se nam ne bi znižal čisti dohodek zaradi enournega porasta obveznosti. Indeks 249 presega vse razumne meje poleg neprenehnega zagotavljanja družbe, da je treba gospodarstvo razbremeniti.

Zdaj že nekaj mesecev izplačujemo OD po novih višjih obračunskih osnovah. Kljub temu pa vidimo, da je porast (indeks) izplačanih osebnih dohodkov in osebnih prejemkov najnižji (razen obrtniških del). To pomeni, da so bile pripombe nekaterih, da z našimi delovnimi rezultati ne bomo uspeli zagotoviti ustrezne rasti OD, le preveč črnogledne.

Ostane dohodka je sicer močno porasel za 159 %. Vendar je bil let-lani izredno nizek. Na to kaže odstotek ostanka dohodka v VP, ki znaša kljub visokemu porastu le 4,7 %.

Takšen odstotek ostanka dohodka komajda zadošča za najnujnejše potrebe — to je za enostavno reprodukcijo.

Seveda pa moramo videti ta rezultat z vidika razdobja, v katerem je dosežen. Znano je, da so postali rezultati poslovanja v tridesetih povojnih letih nekajkrat šele v drugi polovici leta pozitivni.

Pjesma maršalu Titu

Drug nam Tito izdo naredjenje:
svi u borbu za oslobodjenje.

Druže Tito, naše rosno cvijeće,
cio narod za tobom se kreće.

Ti si, druže, na temelju bio,
od početka narod predvodio.

Tito, zemlje naše čedo milo,
da te nije, ne bi ni nas bilo.

Drugarice, posadimo cvijeće
kuda vojska druga Tita kreće.

Ovo nam je naša borba dala
da imamo Tita za maršala.

Naš sokole, širi svoja krila
da bi zemlja slobodna nam bila.

Maršal Tito, vođo svih brigada,
tvojom borbom nestat će jada.

Više zemlja robovati neće,
vojska tvoja po njoj sada šeće.

Maršal Tito, ružice rumena,
s tobom naša zemlja proslavljena.

Iskrene
čestitke
vsem
gradbincem
ob
njihovem
prazniku
3. juniju
in jubileju

Uredništvo
Gradisovega
vestnika

Sem delegat TOZD

Dokler se ne posvetujem s svojimi delavci ne morem glasovati

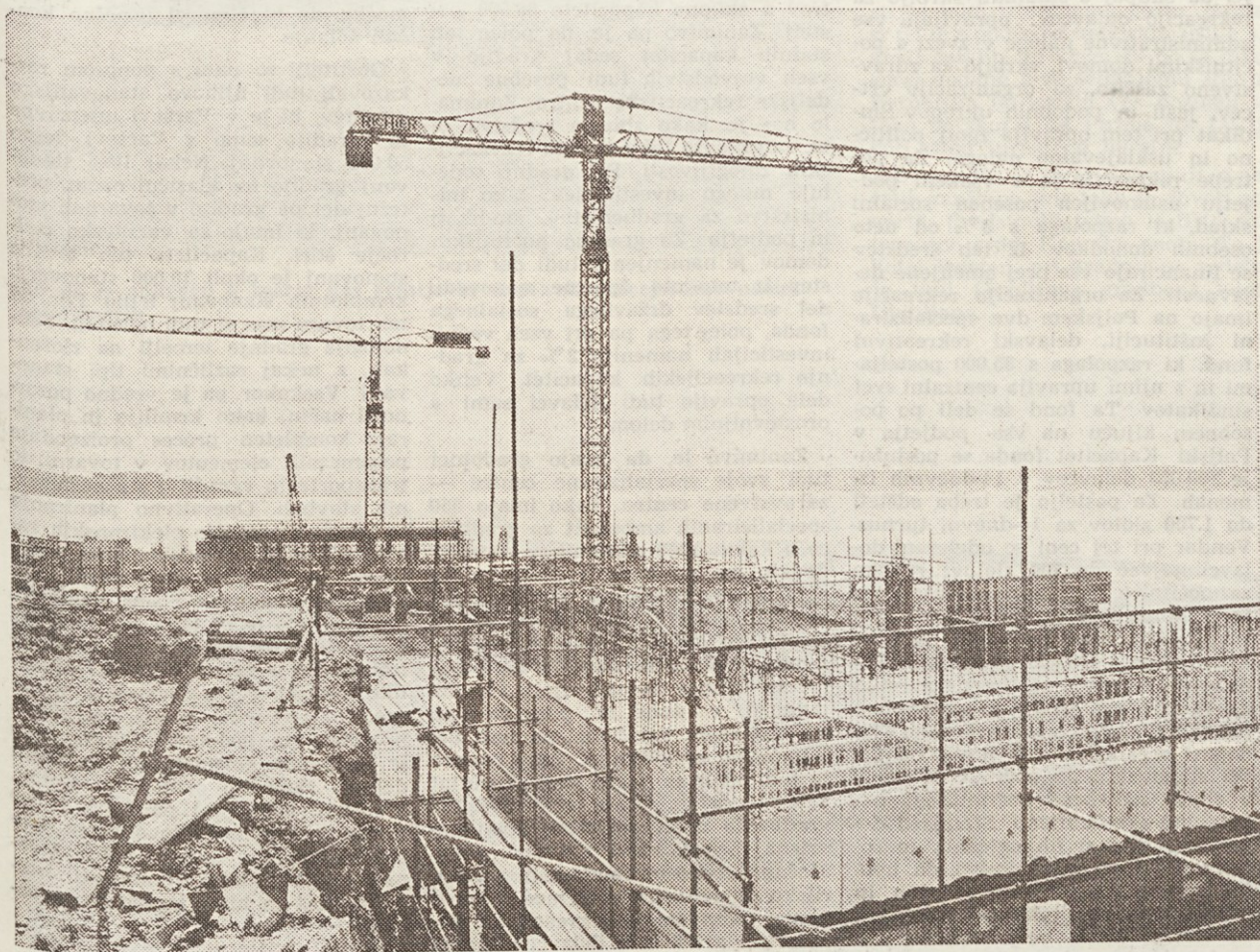
Na zadnji seji delavskega sveta podjetja, delegati niso v celoti podprli predloga o dodeljevanju spominskih daril delavcem TOZD nizkih gradenj, in to iz razloga, ker so predlog prepoznano sprejeli in se tako niso mogli predhodno posvetovati z delavci posameznih TOZD.

Delegati so imeli prav, kajti delegat bo izpolnjeval svoje naloge le, če se bo pred vsako sejo delavskega sveta posvetoval z delavci in če bodo v celoti razviti samoupravni odnosi v temeljnih organizacijah združenega dela. Osnove za reševanje posameznih vprašanj morajo izhajati iz baze. Vsi predlogi (pa tudi tisti, ki jih pripravljajo skupne službe ali posamezniki) morajo v predhodno razpravo, kjer se soočajo z interesi delavcev, ob upoštevanju skupnih interesov podjetja kot celote.

Res je, da v našem samoupravnem sistemu ni mogoče izsiliti nobenih rešitev, ki v določenem trenutku ustrezajo samo enemu subjektu združenega dela, temveč moramo s samoupravnim sporazumevanjem iskati tiste rešitve, ki za daljše obdobje najbolj ustrezajo razvoju naše samoupravne skupnosti, pri tem pa je treba upoštevati tudi zdrave in humane medsebojne socialistične odnose.

Smo sredi naporov za uveljavljanje novega delegatskega sistema in delegatskih odnosov in lahko trdimo,

da smo v GRADISU o tej smeri dosegli že precejšnje rezultate. Vse bolj prihajajo do izraza interesi samoupravno organiziranih delavcev, zato tudi odločitve na sejah delavskih svetov, kot na občinskih in drugih interesnih skupščinah, niso le formalne odločitve delegatov, temveč so vse bolj in bolj odraz želja, teženj in potreb naših delavcev. Naše delo bo še popolnejše, ko bodo delegati delavskih TOZD in delegati DS podjetja, še bolj ustrezno pravočasno in vsebinsko seznanjeni z vsemi zadevami, ki bodo obravnavane na zasedanjih delavskih svetov. Več povezave pa bo potrebno tudi še z delegacijami občinskih skupščin, oziroma njihovimi zbori. Če se ta povezava ne bo krepila, bodo le te preraščale v samostojna telesa, kar pa ni v skladu z interesi zaposlenih delavcev. Delegatski sistem nam torej omogoča, da delavci in vsi delovni ljudje uveljavljajo svoje interese tako neposredno v TOZD kot v širši družbeni skupnosti. To so načela naše ustave in ustavo je treba izpolnjevati.

Objekti na Bernardinu že dobivajo prve obrise

Nenehno usklajevati skupne interese

Smo še vedno družba, ki do določene mere heterogena, različna po svojih interesih in te interese moramo nenehno usklajevati. Nikoli več ne smemo dovoliti, da bi se interesi enih vsiljevali drugim. Naša prihodnost je v nenehnem iskanju skupnega interesa, v nenehnem boju za izpolnitev svojih interesov v daljšem časovnem obdobju, ne pa na račun kogarkoli. Naši delovni ljudje bodo spoznali, da lahko več investirajo, razširjajo reprodukcijo samo s pogojem, da se nenehno bojujejo za povečanje produktivnosti dela, materialnih sredstev, za razširjeno reprodukcijo, samo z večjo delovno disciplino, varčevanje, večjo odgovornostjo za vse kar delamo, na vseh ravneh — od delovne organizacije do federacije. Treba bo čimprej sprejeti tehtne ukrepe, da preprečimo naraščanje nepokritih investicij, da zaostrimo odgovornost vseh dejavnikov, ki odločajo o gospodarski politiki. S tem niso mišljeni samo izvršilni organi v občinah, pokrajinah, republikah in federaciji, temveč tudi delovne skupnosti. Morali bomo postaviti vprašanje odgovornosti za neizpolnjevanje gospodarske politike, ki je bila sporazumno sprejeta na vseh področjih, in sicer tako materialne kakor tudi v končni konsekvenci kazenske odgovornosti. Če tega ne bi storili, potem bi imeli kar naprej inflacijo, ta pa bi nenehno jemala ceno delu delavskega razreda in vrednosti, ki jo ustvarja.

Stane Dolanc: Poiskati in izkoreniniti glavne vzroke inflacije

Na skupnih službah podprli priključitev GP Gradnje h GIP Gradis

Konec meseca maja so se delavci v skupnih službah zbrali na zboru, da bi razpravljali o priključitvi gradbenega podjetja Gradnje iz Ptuj h Gradisu.

Rajko Zupančič, direktor splošne službe, je v nekaj besedah prikazal pomen priključitve Gradnje h Gradisu. Podjetje, ki je sedaj sicer dobro poslovalo, je za današnje razmere vendar premajhno, da bi še naprej uspevalo samostojno. Tako so se v Gradnjah odločili, da bodo pristopili h Gradisu, mi pa bomo po vseh TOZD v naši delovni organizaciji v teh tednih z referendumom odločili ali bodo zaposleni iz Gradnje postali naši delavci. Glasovanje, ki je bilo tajno, je na Skupnih službah pokazalo, da se je velika večina naših ljudi odločila za pripojitev Gradnje h Gradisu.

Na zboru so tudi z večino glasov sprejeli sklep, da se osebni dohodki od naslednjega meseca dalje izplačujejo v celotnem znesku na hranilne knjižice. Na zboru je bila podana tudi informacija o prodaji sedanje poslovne stavbe Gradisa na Korytkovi ul. 2 in gradnji nove na Šmartinski cesti.

31216 yu gradis
tgrf a ljb
3842/988
ostrava 57 30 0925

podjetje gradis
korytkova ul c 2
ljubljana

dipl. ing. hugo kerzan vazení soudruzí pracujcí np bytosta zailaji.
vam pri priležitosti i' maje svatku pracujcích celoho sveta
sredecny pozdrav a prejí vam do dalsí práce mnoho pracovních
uspechu rodinne pohody a zdraví bystostav ostrava podnikovy reditel
miroslav vodak predseda czv ksc josef sindelar predseda pv roh jan
koristka

col 2 1

Konec maja so se v Ljubljani sestali predsedniki vseh delavskih kontrol v Gradisovih TOZD. Sestanek je bil pripravljen z namenom, da bi si predstavniki posameznih delavskih kontrol izmenjali izkušnje pri svojem delu.

Za osnovo so pregledali najnovejše izsledke pri delu samoupravne delavske kontrole, ki jih je pripravil republiški odbor Zveze sindikatov Slovenije. Te izsledke so primerjali z delom delavske kontrole v Gradisu. V razpravi, kjer so posamezni predstavniki poročali o delu svoje delavske kontrole, se je pokazalo, da re-

šujejo pravzaprav v vseh TOZD enake probleme. Tako so skoraj že povsod pregledali obračunavanje dnevnic, kilometrine in stroške za reprezentanco, ponekod tudi rezultate poslovanja in podobno. Zavedajo pa se, da imajo poleg tega še dosti bolj pomembne naloge. Pri svojem delu so skoraj povsod naleteli na razumevanje in pripravljenost sodelovanja, ponekod pa jim pri delu manjka sodelovanje sindikata in drugih družbenopolitičnih organizacij.

Na sestanku so udeleženci sklenili, da se bodo v bodoče večkrat sesta-

jali, vsaj vsake tri mesece, in si takrat izmenjavali izkušnje. S tem bodo eden drugemu pri delu precej pomagali. Ugotovili so tudi, da jim manjka nek organ delavske kontrole, ki bi delal na nivoju podjetja. Ta delavska kontrola ne bi bila nek nadzor nad delavskimi kontrolami v TOZD ali pa samo nek koordinacijski organ, ampak bi imela dosti delovnih nalog pri pregledu delovanja samoupravnih organov na nivoju podjetja, tako recimo delavskega sveta, raznih komisij, katerih delo pa ne kontrolira nihče.

S poti po Poljski

Pred kratkim se je mudila delegacija sindikata gradbenih delavcev Jugoslavije pri gradbincih Poljske. Nekaj vtisov s poti nam je napisal Andrija Vlahovič, sekretar republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije, ki se je udeležil te delegacije. V zadnjih letih se na Poljskem izredno mnogo investira v izgradnjo tovarn, energetskih objektov, komunikacij in še posebno v stanovanjsko izgradnjo. Za realizacijo tako obsežnih in pomembnih nalog ima tudi razvito gradbeništvo, v katerem je okoli 1.100.000 zaposlenih delavcev, ki so pretežno tudi organizirani v sindikatu gradbenih delavcev Poljske. Kakor povsod, je tudi delo gradbenih delavcev Poljske in problemi s katerimi se srečujejo, večji del podobno tudi našim problemom. V tem krajšem prispevku pa bi le spregovoril o nekaj področjih, na katerih so poljski gradbeniki dosegli dobre uspehe. Obenem bi njihove izkušnje lahko koristile tudi v praksi in delu pri nas.

Posebno pozornost zasluži skrb za človeka, za njegovo življenje, nastanitev in rekreacijo. Pri tem so sindikati nosilci te dejavnosti, v zadnjem obdobju pa jo prenašajo tudi na upravne organe. Ravno na pobudo sindikatov so v podjetjih ustanovljene tako imenovane delavske službe, ki jih vodi eden od pomočnikov direktorja. Namen teh služb je, da skupaj s sindikati skrbijo za rekreacijo delavcev, opravljajo vse administrativne naloge v zvezi s počitniškimi domovi, skrbijo za zdravstveno zaščito, za organizacijo vrtcev, jasli in podobnih ukrepov. Sindikat pri tem opravlja zgolj politično in usklajevalno nalogo. Za potrebe rekreacije je v vsakem podjetju ustanovljen poseben socialni sklad, ki razpolaga s 3% od neto osebnih dohodkov. Iz teh sredstev se financirajo vse prej omenjene dejavnosti. Za organizacijo rekreacije imajo na Poljskem dve specializirani instituciji, delavski rekreativni fond, ki razpolaga s 35.000 posteljami in z njimi upravlja centralni svet sindikatov. Ta fond se deli po posebnem ključu na vsa podjetja v Poljski. Kapacitet fonda se poslužuje 300.000 delavcev v 14-dnevnih izmenah. Za posteljo je treba odšteti do 1.700 zlotov za 14-dnevni turnus. Vendar pri tej ceni so udeleženi delavci največ do 700 zlotov; razliko za počitnice pa jim pokrivajo podjetja. Mimo tega imajo podjetja tudi svoje počitniške domove, ki skupno razpolagajo z 200.000 posteljami. Tu di v teh domovih se izmene vrstijo na 14 dni, pri čemer je pomembno poudariti, da delavci odhajajo na dopust organizirano in jim je od mesta stanovanja do počitnic in nazaj v obliki nekakega počitniškega paketa vse preskrbljeno. Standard domov, ki smo si jih ogledali, je soliden. Posebno je zanimivo, da imajo izredno mnogo rekreacijskih in športnih naprav, tako za odrasle kot za otroke. Vsak večji rekreacijski center ima posebnega referenta za kulturo in šport, ki v času počitnic

organizira razna tekmovanja, krajše izlete, obiske znanih kulturnih delavcev in podobno.

Tako organizirana rekreacija z velikim številom domskih kapacitet omogoča, da 80% vseh gradbenih delavcev preživi del letnega dopusta v teh domovih. Tako je samo v sindikatih gradbenih delavcev Poljske na voljo 500 rekreacijskih centrov s skupno kapaciteto 50.500 postelj. Zanimivo pa je, da poleg teh stalnih kapacitet sedaj gradijo v vseh vovodstvih tudi posebne nedeljske rekreacijske centre. Zanimivo nas je, kako zbirajo sredstva za te, za gradnjo tako velikih rekreacijskih zmogljivosti. Pri gradnji sodeluje mnogo investitorjev, tako ministrstvo za gradbeništvo, sindikati in podjetja. Za gradnjo počitniških domov je namenjenih tudi del sredstev iz toto-loto športne napovedi, del sredstev državnega socialnega fonda, poleg tega pa pri vseh večjih investicijah namenijo 2% za gradnjo rekreacijskih kapacitet. Veliko dela opravijo tudi delavci sami s prostovoljnimi delom.

Zanimivo je, da imajo gradbinci tudi svoje specializirane centre — zdravstvene centre. Tako imajo 350 specializiranih ambulant za gradbince s kakih 1000 zdravnikov. Predvidevajo pa, da bodo v kratkem še povečali to število za 50 ambulant in 450 zdravnikov. V vseh večjih mestih na Poljskem pa delujejo posebni zdravstveni domovi za posamezne panoge in opravljajo vse dejavnosti v zvezi s preventivnim zdravstvenim varstvom, pa tudi del kliničnega zdravljenja. Zelo razvita je tudi skrb za varno delo. Rezultat vsega tega je, da so med 1.000.000 gradbenih delavcev 60.000 delavcem prizna beneficirana delovna doba. Močno razvito pa imajo tudi sanatorijsko dejavnost, ki meji med zdravstvenim varstvom in rekreacijo. V sanatorijskih gradbenih delavcev imajo več tisoč postelj, ki so vse leto zasedene.

Na pobudo sindikata gradbenih delavcev je tudi narejen dom, ustanovljen dom onemoglih in ostarelih gradbenih delavcev, ki si, pravijo, zaradi pogostih predstavitev in specifičnega dela in življenja v preteklosti niso mogli ustvariti družinskega življenja. Nedvomen napredek pa so dosegli tudi pri izgradnji samskih domov, pri katerih predvsem upoštevajo načelo koncentracije in množičnosti. V Varšavi smo si ogledali kompleks samskih domov s skupno kapaciteto 6.000 postelj v 10 objektih, zlasti s kulturnim domom ter z upravnim zgradbo. Standard v teh hotelih za delavce je primeren in domovi so dobro oskrbovani. V novejših samskih domovih niso več gradili samo sob, temveč kompletne garsonjere in celo stanovanja. Tako delavec, ki živi 5 let v samskem domu v istem mestu, avtomatično pridobi pravico do družinskega stanovanja, če to želi. Oskrbnino v samskem domu v celoti plačuje podjetje. Vse pozornosti pa je vreden kulturni dom, v katerem se odvija družabno in kulturno življenje gradbenih delavcev. V tem domu imajo vsakodnevna predavanja, obiske pomembnih kulturnih, političnih in drugih osebnosti. V domu imajo organiziranih 18 sekcij za različna področja kot so slikarski atelje, plesna šola, fotokabinet, glasbeni kabinet, atelje za kiparje, rezbarje, radio klub, kabinet za avio modelarje, trim kabinet, soba za pevce in drugo. Knjižnica v domu ima na voljo 36.000 knjig, za katere pravijo, da jih je 30% letno prebranih. V posebnem domu pa stanujejo tisti delavci, ki ob delu študirajo. Tu imajo zagotovljene vse pogoje in pripomočke, da bi čimprej uspešno končali šolanje.

Gostitelji so nam s ponosom razkazovali tudi njihovo stanovanjsko graditev, ki je v Varšavi intenzivna in zgradijo samo v Varšavi letno 50.000 stanovanj. Nekaj 1000 stanovanj gradijo na klasični način, pretežno del pa gradijo v tovarnah stanovanj, ki imajo za varšavsko področje štiri. Kapaciteta teh tovarnih stanovanj je okoli 10.000 stanovanj, kompletnih stanovanj letno. Eno od teh tovarn smo si tudi ogledali. Tehnologija gradnje temelji na zloženkah, z nekaj različnimi tipi stanovanj. Vsekakor pa je vredno pozornosti način, kako krmilijo in planirajo kompletan proces proizvodnje posameznih elementov v tovarni, do transporta in vgraditve na posameznih stavbah. Operativno planiranje se izvaja s pomočjo elektronskih računalnikov in najsodobnejšimi radijskimi in drugimi napravami. Ob ogledu teh stanovanj smo ugotovili, da kvaliteta le ni taka kot smo pri nas vajeni, da ne uporabljajo toliko izolacij in je izvedba groba. Te velike soseske često zaostajajo z izgradnjo trgovin, garaž, parkirnih prostorov in podobno. Zanimivo pa je vsekakor povedati, da gradbeni delavci zaslužijo okoli 4000 zlotov, graditelji stanovanj pa 5 do 10.000 zlotov, pri čemer dovoljujejo zelo visoke presežke tudi do 100%, s čemer posebej želijo stimulirati produktivnost in hitro izgradnjo stanovanj.

Letos gradijo predvsem doma

Strunjanski bazen — uspešni Koprski prvenec

Ko smo zadnjič obiskali našo temeljno organizacijo združenega dela v Kopru, smo do nje prišli še prek razvitega ankaranskega križišča. Takrat smo še ugotavljali, da je res že skrajni čas za nekakšno pametno ureditev križišča, kjer je bilo zadnja leta vedno dosti gneče. Samo spomnimo se tistih tednov od začetka junija tja do začetka septembra! Če si že srečno privozil od Ljubljane do Rižane, se je tam prav gotovo kaj zataknilo. Zadnja leta so sicer semaforizirali križišče, vendar je bilo gneče še vedno dovolj. Ko smo torej prišli sedaj »na morje«, smo pa že vozili skozi sodobno urejeno križišče z nadvozi, podvozi, ovinkom sem, ovinkom tja, skratka križišče in pol. Tako smo se pravzaprav že tam srečali z delom koprške gradbene enote, saj je namreč tudi ona pripomogla, da je križišče funkcionalno urejeno. Zgradila je namreč nadvoz, ki v veliki meri razbremeni promet na cesti.

Omenili smo, da je ta nadvoz eno prvih del koprške Gradisa, s katerimi se srečamo na poti do Kopra, vendar ne čisto prvo. Že v Rižani, pravzaprav že zgoraj v Črnem kalu lahko zagledamo prijeten objekt, za katerega po videzu ne bi dejali, da je tisto, kar je: transformatorska postaja. Pri gradnji jim je delo šlo dobro od rok, le voda iz Rižane jim je nekoliko ponagajala. Pa vendar — objekt je izgotovljen in s svojo zanimivo fasado ga lahko resnično opazimo od daleč.

Končno smo v Kopru. Najprej smo se ogledali na našem »sedežu«, ki po zunanosti prav gotovo ne predstavlja, da tam domuje ena izmed Gradisovih enot. Skromna in majhna hiša je upravna stavba 219 delavcev, kolikor jih je bilo lani zaposlenih v Koprski enoti. Lani so ti delavci »pridelali« za 73.419.000 din (vrednost celotne proizvodnje), vrednost čiste proizvodnje pa je bila 62.455.000 din.

Plan celotne proizvodnje so tako presegli za 9%. Ko že govorimo o planu, moramo povedati zanimivo stvar: plan za leto 1975 so napram lanskega povečali kar za 62%! To pa že ni kar tako, kajne? Pri delu koprške enote je zanimivo tudi to, da so se letos oprijeli dela bolj na domačem terenu in manj na drugem, saj vemo, da so lani imeli dosti dela v Kranju in Škofji Loki. Za letos pa pravijo, da imajo dovolj dela tudi doma.

Za enoto, ki hoče svojo dejavnost razširiti — če vzamemo samo količinsko — prav gotovo sedanji upravni prostori ne zadoštujejo več. Že sedaj so bili dovolj tesni in premajhni, za vnaprejšnji pa najbrž resnično ne bi zadoštovali. Zato so se Koprčani odločili zgraditi novo upravno zgradbo. Zanj že imajo pripravljeno lokacijo — blizu Tomosa. Pri novi upravni stavbi bodo našle svoje mesto tudi delavnice in podobno.

Še vedno v luki

Luko Koper bi lahko drugače že imenovali tudi kar Gradisovo luko, saj je večino objektov v njej zgradil Gradis. Takrat, ko smo delali največje objekte v njej, so bili zraven gradisovci in vsa ta leta od takrat dalje imamo v Luki eno ali dve gradbišči. Sedaj delamo tam obalo za kontejnerje in obalo za trajekte. Dela so bila v polnem razmahu, pa je naše gradbince ustavilo za nekaj časa morje: del obale se je zrušil vanj in takoj prinesel s seboj nekaj zamude.

Strunjanski bazen — uspešen koprski prvenec

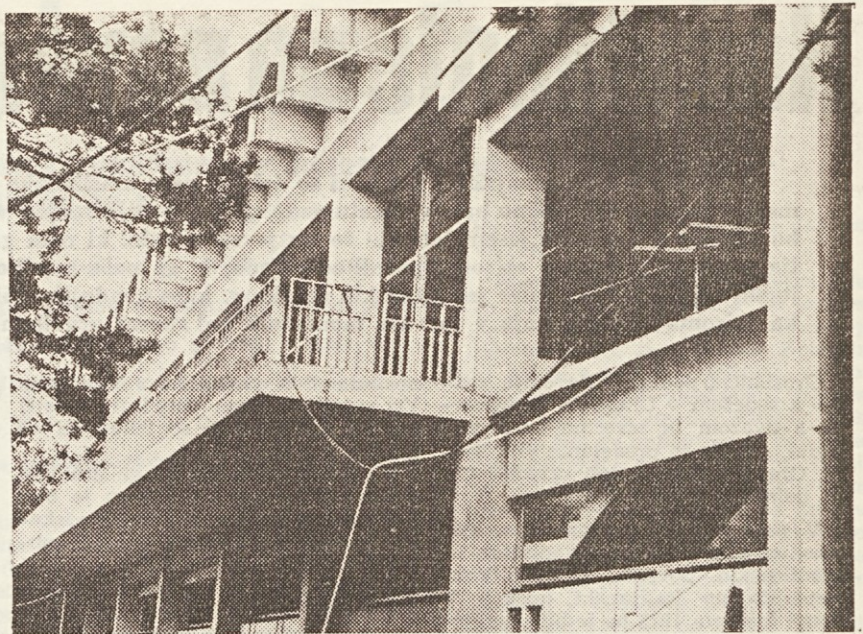
Iz luke Koper smo nadaljevali pot ob morju na jug. Naša pot sicer ni došla — le do Portoroža, vendar imamo še pred njim eno postajo in sicer v Strunjanu. Tam Koprčani gradijo velik pokrit bazen z vsemi »pritiklinami«, ki sodijo zraven. Tako bo imel bazen zimski vrt, v katerem se bodo kopalci hladili po kopanju in ob pijači malo pokramljali. Kdor pa za to ne bo navdušen, bo lahko skočil eno etažo nižje, kjer bodo uredili tudi kegljišče. Prijeten objekt v lepem okolju bi lahko rekli za Strunjanski bazen. Investitor je RO Zveze združenj borcev, končan pa bo septembra 75.

Koprška enota v svoji »karieri« prvič gradi pokrit bazen. Izvajalci pravijo, da pri gradnji, kljub temu, da so pravzaprav še brez prakse ob takih objektih nimajo težav in tudi ne zaostankov.

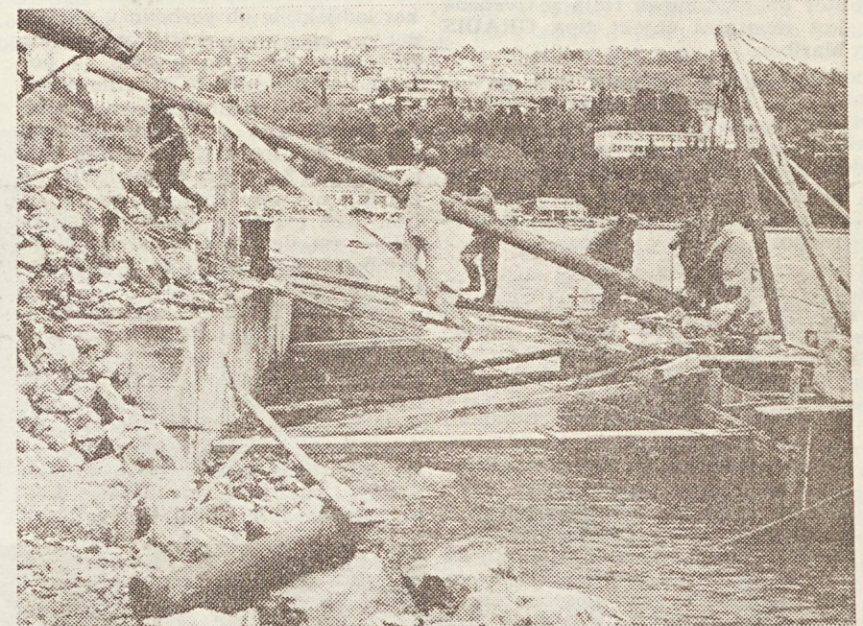
Veliko mravljišče v Portorožu

Takrat ko so pred nekaj leti hodili turisti v Portorož, so imeli na voljo le majhen kos obale kot urejeno plažo, hoteli pa so bili razen Riviere vsi izpred vojne. V zadnjem času pa se je Portorož tako spremenil, da zadošči še tako izbirčnemu gostu, pa naj si bo to s področja hotelskih uslug ali glede ostalih. In kaže, da bo še marsikaj dodano k že sedanjemu stanju. Bernardin bo kmalu ves pozidan in tako bo skoraj od Pirana do Lucije eno samo turistično naselje.

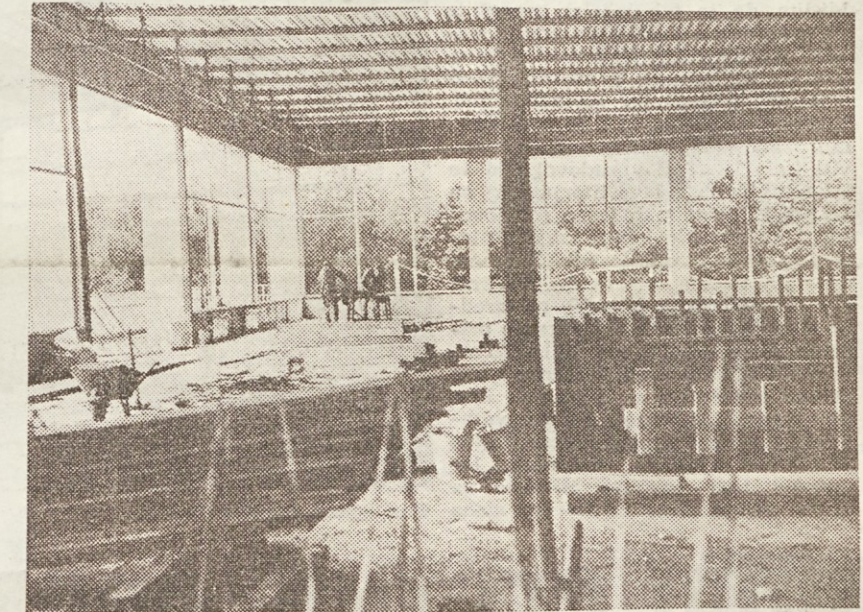
Bernardin je torej v gradnji, o načrtih zanjo pa smo tako že dovolj govorili. Predstavili bomo le tisto, kar trenutno gradi Koprška enota. To je hotel Pristan, pri gradnji pa sodeluje tudi Gradisova gradbena enota Ljubljana.

Strešna konstrukcija za bazen v Strunjanu je izvedena z Y nosilci

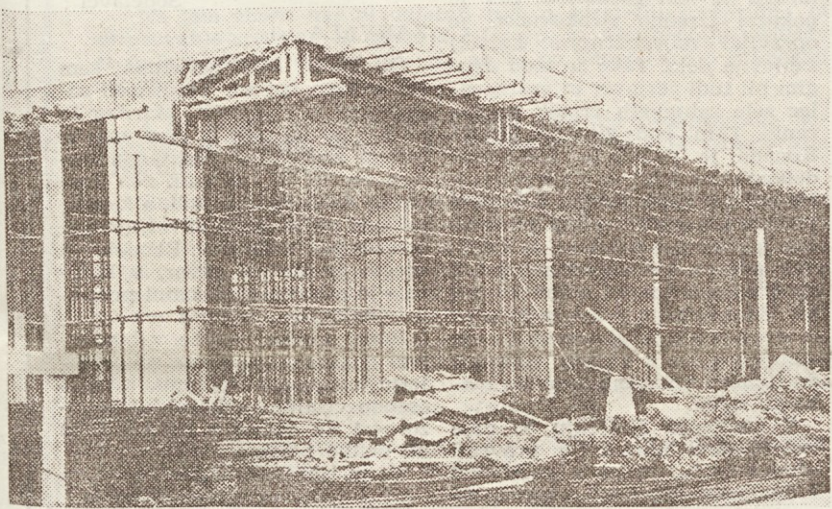
Betonirati je potrebno tudi v morju

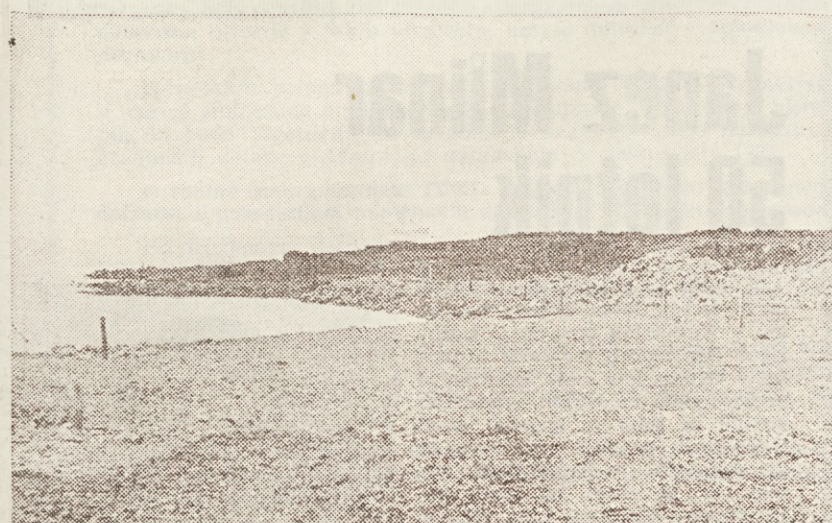
Notranjost bazena v Strunjanu

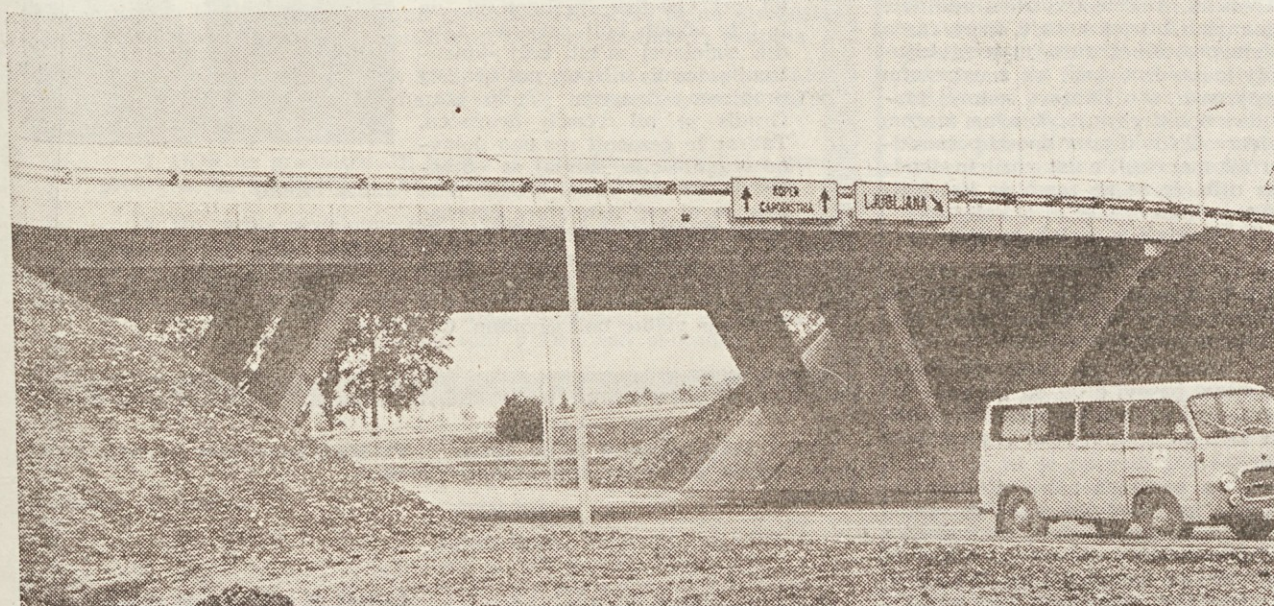
Obala za kontejnerje

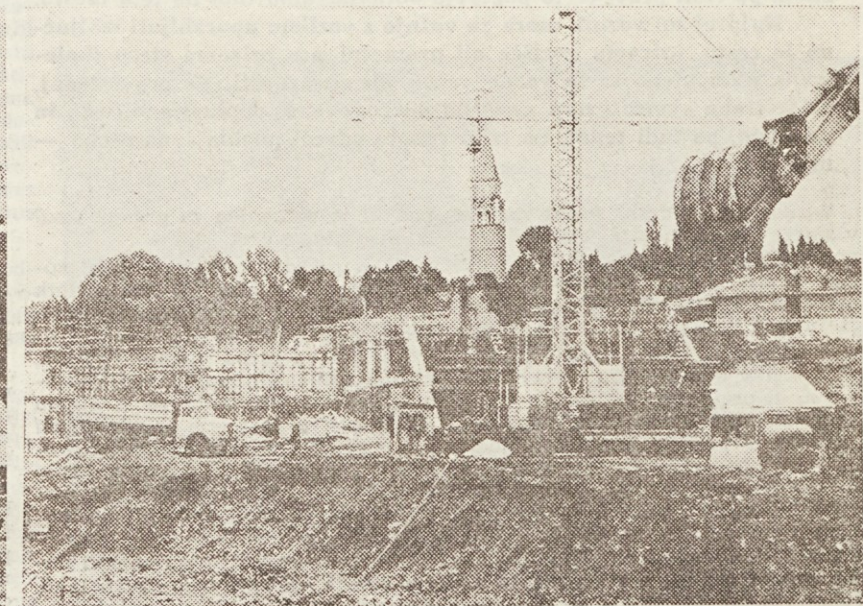
Tak je del hotela »Pristan« v gradnji

Tu se je odkrušil v morje kos zemlje in napravil precej težav našim gradbincem

Nadvoz v križišču Ankaran je delo koprške enote

Tu nastaja drugi del hotela »Pristan«, ki ga gradi GE Ljubljana

Nasvidenje na novem objektu

V dneh pred prvomajskimi prazniki so delavci naše mariborske enote zasadili lopate v izkope temeljev za novo skladiščno halo v obratu podjetja »Slovenija sadje« v Bohovi pri Mariboru. Objekt, ki bo zgrajen do začetka jeseni letos je že tretje večje delo, ki nam ga je zaupal investitor in predstavlja ponovno priznanje oziroma potrditev ugleda, ki ga naša mariborska enota zaslužno uživa v štajerski regiji, kot izvajalec industrijskih objektov, ki so v zadnjih letih po zaslugi sistematičnega napredka oziroma izpolnjevanja v razvoju montažnih hal skoraj praviloma zgrajeni po lastnih projektih.

Grosistično podjetje »Slovenija sadje« s sedežem v Ljubljani se ukvarja z uvozom in izvozom vseh vrst sadja, sočivja in predelanih vrst sadja. Obrat v Bohovi vrši skladiščenje in delno predelavo sadja.

V prvi etapi izgradnje leta 1968 smo zgradili 7500 m² skladiščnih in hladilniških površin z ločno konstrukcijo po italijanski licenci. V drugi fazi leta 1973 pa je bila zgrajena hala velikosti 60 x 60 m, ki služi kot manipulativno — skladiščni prostor ob hladilnicah. Hala je izvedena kot montažni objekt tipa GRADIS Maribor.

Objekt, ki ga gradimo letos bo investitor uporabil za skladiščenje polproizvodov konzerviranega sadja in embalaže. Uporaba površine znaša ca. 4500 m² na čelu hale je predviden prizidek za garderobe in sanitarije, obratne pisarne in delavsko restavracijo.

Za gradnjo skladiščne hale in aneksa je projekt izdelal razvojni oddelek mariborske enote v sodelovanju s projektivnim birojem Gradisa v Ljubljani, predvsem s tovarišem Lesarjem. O tem smo se pogovarjali z glavnim projektantom Bojanom Špesom, dipl. ing. gradb., ki ga upravičeno smatramo za tvorca mariborskih hal. V svoji projektantski praksi sem se trudil povezati statiko z življenjem, reševal sem probleme skupaj z ljudmi, ki so izvajali objekt — mislim, da mi je pri »Gradisu« v teh par letih to prav posebno uspelo. Rezultat tega so naše hale. Danes je potek montaže že tako obdelan, da smo lahko ponosni nanje. Mislim, da je tak izdelek mogoč le ob sodelovanju vseh udeležencev: statika, projektanta, izdelovalca elementov, montažerja in izvajalec vseh ostalih gradbenih in obrtniških del. Upam si trditi, da je s to konstrukcijo naša operativna sposobna postaviti halo kjerkoli v zadovoljstvo še tako zahtevnega investitorja. Naj ob tej priliki omenim še tesno sodelovanje z mariborsko podružnico geološkega zavoda pri izvedbi oziroma določitvi načina temeljenja. Večkrat zahteva investitor lokacijo na izredno slabo nosilnih tleh — v takih primerih skupno poiščemo najboljšo rešitev. Naj v ilustracijo omenim samo primer temeljenja v Poljčanah, kjer smo s temeljno blazino ter s povezanimi pasovnimi temelji postavili halo za potrebe skladišča »Koloniale« ter pozneje tudi obratne prostore za »LIO« in »Monter« na izredno slabo

nosilnih tleh praktično v močvirju. Vsi ostali oziroma sosednji starejši objekti v Poljčanah so temeljeni na pilotih.

V primeru objekta, ki ga gradimo za Slovenija sadje v Bohovi je bila postavljena naloga maksimalno izkoristiti zemljišče ob že obstoječih objektih. Z odmikom temeljev od stare hladilnice smo si ustvarili ugoden razpon 20 metrov, kar obenem sovpada z našimi željami, da asortiman montažnih hal povečamo. Ta nov dvoranski tip hale uporabljamo kot ladijski, le ob prehodu v spodnji del pri aneksu se razširi v dvorano 20 x 12 m. Pri 20 m nosilcu je potrebno nosilce tudi še dodatno napeiti po končani montaži krovnih plošč. Za aneks smo predvideli povsem nov tip izvedbe v rastru 4 m z razponom 2 x 8 m. Prvič uporabljamo popolno montažo aneksa v dveh poljih, dveh etažah s fasadnimi stenami — vsi detajli obrtniških del in instalacij so obdelani že v montažnih elementih.

Vesel je človek, ko spozna da v dobro organiziranem podjetju in čvrstem kolektivu lahko izvede oziroma uresniči vsako nalogo. Mislim, da se nam ni treba bati za prihodnost, seveda, če bomo tudi v bodoče tako delali ter se potrudili odpraviti še tiste slabosti, ki se nam včasih vrinejo. Spoznali smo moč kolektivnega dela in to spoznanje bomo negovali ter

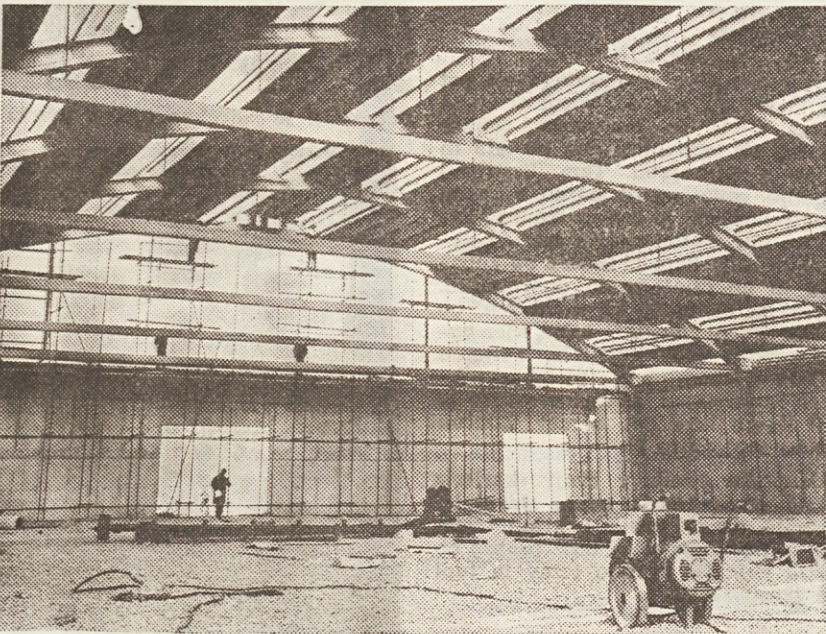
pritegnili v sodelovanje še vse one in teh je malo, ki še ne razumejo važnosti tega momenta. Moral se je posloviti, kajti v biroju ga čaka delo, ki se mu ves posveča. »Nasvidenje na novem objektu,« je še zaklical in hitro odpeljal proti Mariboru.

Delo na objektu poteka pod vodstvom sektorskega vodje tovariša Hojnika, ki je sodeloval že pri izgradnji druge etape. Prepričan je, da bodo dela normalno napredovala ter da bo objekt do roka predan investitorju.

Direktor obrata v Bohovi tov. Cof je pohvalil kvaliteto in hiter potek gradnje ob obeh prvih etapah izgradnje ter izrazil željo, da bi tako bilo tudi tokrat. V tretje gre rado, mu je po starem pregovoru zagotovil naš delovodja tovariš Benko.

Ob koncu obiska smo si ogledali prostore za delavnice na gradbišču. Garderobe in jedilnica ter pisarne so urejene v obstoječem obratnem prostoru. Čistoča in red v njih sta nas presenetila. Prav je, da se ob gradnji ne pozabi na dobro počutje delavcev. Sanitarije so urejene v sanitarnem vzgonu, ki je adaptiran in lepo vzdrževan. Če je gradbišče vsak dan tako lepo pospravljeno in deponije urejene potem moramo vodstvu gradbišča in delavcem izreči vse priznanje.

Miha Škerlak

Ena izmed Gradisovih hal

NOVI CESTNO-PROMETNI PREDPISI IN PROMETNA VARNOST

Vožnja z vozilom po cesti

Sodeč po tem, kaj si vse dovolijo nekateri vozniki na cestah, bi sklepali kratkotalo, da ne vedo kje na vozišni površini je njihovo mesto, kako morajo voziti naprej, kako nazaj in kako vozilo ustavljati. Menimo, da je spričo pomembnih novih določil o vožnji z vozilom po cesti prav, če to poglavje obravnavamo tudi na tem mestu.

Najprej to: voznik mora za vožnjo z vozilom uporabljati izključno le cesto, oziroma vozišče ali prometni pas oziroma stezo (kolesarji), namenjeno za to vozilo, razen ob nevarnosti. Se pravi tedaj, ko je treba obvoziti npr. nevarno poškodovano, poplavljeno cesto in podobno, pa tudi tedaj, ko tako vožnjo odredi pooblaščen oseba — miličnik.

Vozilo vozi po desni strani vozišča v smeri vožnje in to čim bližje desnemu robu vozišča, da glede na hitrost ter na stanje in lastnosti ceste ne ogroža drugih udeležencev v prometu, kot tudi ne voznika, ki to vozilo upravlja.

Novost v tem pogledu pomeni določba, ki pravi, da sme voznik v naselju na cesti z voziščem, na katerem sta za promet vozil v isti smeri najmanj dva zaznamovana prometna pasova, voziti s svojim vozilom tudi po prometnem pasu, ki ni ob desnem robu vozišča. To se pravi, da odslej lahko vozimo po zunanem ali notranjem prometnem pasu, to je sedaj vseeno. Pri tem seveda ni dovoljeno prehajati z vozilom na vozni

pas, ki je namenjen za promet vozil iz nasprotno smeri.

Na tripasovni cesti za promet vozil v obeh smereh ne sme voznik voziti po prometnem pasu ob levem robu ceste.

Kaj pa vzvratna vožnja? Voznik, ki ima namen premakniti vozilo nazaj, sme to storiti le na kratkem delu ceste in če s tem ne ogroža ali ne ovira drugih udeležencev v prometu. Kadar voznik premika vozilo nazaj, mora voziti po tisti strani vozišča, po kateri je dotle vozil naprej.

Čim pa voznik želi spremeniti način vožnje, ne sme tega storiti tako, da naglo zmanjša hitrost vožnje, razen ob neposredni nevarnosti. Take

nevarnosti niso redkost, recimo: otrok nenadno steče na cesto pred vozilo, nenadni pojav neke ovire, divjad, živina, padec kamenja in podobno.

Voznik, ki želi z vozilom znatneje zmanjšati hitrost vožnje, mora razen ob nevarnosti opozoriti druge z vključitvijo zavorne luči, ali z ustreznim znakom z roko. Zahteva se torej pravočasno aktiviranje delovne (možne) zavore. Ob taki previdnosti bomo odvrnili marsikaj nalet vozil in škode na njih, če se ne zgodi še kaj hujšega.

KAZNI:

1. Z denarno kaznijo od 200 do 1000 din ali z zaporom do dveh mesecev se kaznuje:

— voznik, ki na cesti, na kateri so vozni pasovi drug ob drugemu ločeni, vozi po voznem pasu, ki je namenjen za promet vozil iz nasprotno smeri.

Za ta prekršek mora miličnik takoj na kraju odvzeti vozniku voziško dovoljenje. Sodnik za prekrške pa izreče varstveni ukrep odvzema voziškega dovoljenja za čas od 30 dni do šest mesecev.

(nadaljevanje na 9. str.)

Ivan Zamuda 60 letnik

11. maja letos je slavil Ivan Zamuda, visokokvalificirani strugar iz TOZD Kovinski obrati Maribor svoj šestdeseti rojstni dan. Na ta dan pred šestdesetimi leti je zagledal luč sveta v bližini Gradca v sosednji Avstriji. Po priključitve Avstrije k tretjemu rajhu je moral zaradi naprednih idej poiskati zatočišče v Jugoslaviji.

Ko je leta 1945 izvedel, da novoustanovljeno podjetje Gradis išče strokovnjake za izgradnjo

Njemu svojstven način komuniciranja vzbuja salve smeha, vedrost in dobra volja, ki ga nikoli ne zapustita pa dajeta pečat njegovi osebnosti. Je aktiven član kegljaškega kluba Gradis Maribor in stalni udeleženec športnih iger podjetja. Krona njegovega športnega udejstvovanja pa je prav gotovo sodelovanje v vsakoletni akciji Trim. Že tretje leto zapored se udeležuje vseh tekmovalnih osmih panogah in dosega odlične rezultate, saj je v dveh letih osvojil oba znaka za najboljšo dosežke in je na področju mariborske občine najstarejši aktivni udeleženec v tej obliki športne rekreacije. Če k temu prštejemo še njegovo veliko ljubezen do narave, do odkrivanja lepote naših gora, ki jih tako ljubi in zanje izkoristi vsak prosti čas, ki mu je na razpolago, bomo lažje razumeli od kod mu vsa ta življenjska moč, ki tistim, ki ga pobliže ne poznajo daje vtis, da imajo pred seboj veliko mlajšega moža kot to v resnici je. Svoja leta odlično »skriva«. Sam pravi, da so mu zopne razprave o generacijah, da je človek star toliko, kot mu veleva srce in kot se počuti. Počuti pa se Ivan Zamuda še kako mlad.

Ivan Zamuda

HC Mariborski otok, se ni dolgo obotavljal in 10 decembra istega leta ga že najdemo med ključavničarji na tem gradbišču. Ker je pokazal izredno strokovnost, je opravljal najrazličnejša najbolj zahtevna dela. Tako je med drugim bil tudi žerjaver in vzdrževalec zelo zahtevnih črpalk montiranih 12 m pod gladino Drave. Končno je pristal v mehanični delavnici in delal na najrazličnejših obdelovalnih strojih. Leta 1950 je kolektiv dobil veliko stružnico, sicer že precej staro, in od tistih dni pa vse do danes je ta stroj delovno mesto Ivana Zamude. Po splošnem mnenju je prav njegova zasluga, da stružnica še deluje, saj je s svojim odnosom do splošne družbene imovine lahko za zgled.

V zasebnem življenju, ki daje ton njegovi naravi je pravcati »čudodelnež«. Njegova prisotnost v bilokateri družbi je pokor, da se ta družba ne bo dolgočasila.

Številnim čestitkam, ki jih je ob svojem jubileju prejel, se pridružujejo tudi njegovi sodelavci z željo, da še v naprej ostane tak kakršnega poznamo, dobri, vedno veseli »Hanzi«, da nam še v bodoče prinaša v naš že preveč odtujen vsakdan, tako potrebno vedrino.

Sodelavci

ZAHVALA

Ob moji šestdesetletnici sem bil deležen izredne pozornosti sodelavcev iz TOZD KO Maribor in se jim po tej poti iz srca zahvaljujem za številne čestitke in prelepo darilo, ki me vsak dan spominja na čudovite ljudi, s katerimi sem obkrožen. Zahvaljujem se direktorju TOZD tov. Rizmalu za njegov pozdravni govor, v katerem je orisal moj skromni prispevek kolektivu Gradisa.

Prav posebej pa se zahvaljujem generalnem direktorju podjetja tov. Hugu Keržanu, ki je z osebno čestitko pokazal čut za pozornost do delavcev kolektiva in mi veliko pomeni.

Vsem iskrena hvala!

Ivan Zamuda
TOZD KO Maribor

Janez Mlinar 50 letnik

25. maja je praznoval svojih 50 let življenja Janez Mlinar, zaposlen v Kovinskih obratih v Ljubljani. Kot izkušen mehanik je prišel v Gradis leta 1946. Pri nas je prevzel delo na težkih gradbenih strojih in tako je spoznal dosti Gradisovih gradbišč. Najprej je bil nekaj časa v Skofji Loki, potem pa je odšel na avtocesto Ljubljana—Vrhnika. Leta 1954 je polagal mojstrski izpit in sedaj dela v delavnicah kovinskih obratov.

Ko se je spominjal tistih prvih let pri Gradisu, je ugotovil, da je bilo včasih bolj prijetno. Ljudje, sodelavci so bili bolj »kolektivni«, imeli so več posluha za probleme drugega. Tudi sam Gradis je bil včasih drugačen. Takrat je pomenil res eno delovno organizacijo, skupaj so »držali«. Danes pa vsaka TOZD dela zase in ni več tiste stare povezanosti. Po vseh gradbiščih, kjer je bil — Zenica, Mariborski otok, Kidričevo, Ravne, Medvode, avtocesta — je bilo včasih družabno življenje veliko bolj živahno. Ce-

Janez Mlinar

loten kolektiv mu ob jubileju želi vse najlepše in da bi preživel še veliko let med svojimi sodelavci.

Kadar vsi glasbeniki želijo igrati prvo violino, se ne da sestaviti orkestra.

(Schumann)

Petdeset krav brez kavboja še ni čreda.

(Ameriška modrost)

Slaba gospodinja je kakor kokos, več ko ima, več razkopa.

Lakota je ostrejša od sablje.

(John Fletcher)

Za sedaj brez zastojev

Dela pri izgradnji prve jedrske elektrarne v Jugoslaviji dobro napredujejo — Tudi reaktorski blok bo kmalu že končan

Le dobrega pol leta je minilo, odkar je predsednik republike Josip Broz-Tito položil temeljni kamen za izgradnjo prve jedrske elektrarne v Jugoslaviji. Pol leta, odkar smo se tudi v naši socialistični družbi odločili za naprednejše oblike izkoriščanja oziroma pridobivanja električne energije. Pol leta pa je tudi minilo, odkar so delavci Hidroelektrne in našega podjetja začeli z deli na tem objektu.

Seveda za tako velik kompleks izgradnje, kot bo jedrska elektrarna tako kratko obdobje ni veliko glede na dejstvo, da bo gradnja trajala kar nekaj let. Toda tako pomembni objekti kot je ta vsekakor zaslužijo, da tekoče spremljamo dela na gradbišču in obveščamo ostale delavce o napredovanju del. Čeprav kratkotrajno obdobje pa je bilo na gradbi-

reaktor in pa temeljni blok za pomozno zgradbo. Za podložne betone smo ugradili približno 6000 m³ betona, medtem ko za temeljni blok še dodatnih 1600 m³ betona. Le-tu je bilo zabetoniranih tudi 250 ton armature. Trenutno je v izdelavi oziroma betonaži reaktorski blok, za kar bomo potrebovali kar 12.500 m³ betona in približno 800 ton armature. Ta blok

komentacijo, ki nam že sedaj povzroča težave.

Med ogledovanjem gradbišča, kjer so bila vsa postrojenja na svojem mestu, sem srečal tudi direktorja železokrivnice ing. Janeza Kohneta, ki mi je o njihovih težavah pri izgradnji jedrske elektrarne povedal naslednje: »Za strojno opremo, ki bi morala biti že nabavljena za naš obrat železokrivnice v Krškem, niti še niso odobrena oziroma zagotovljena devizna sredstva Strojev za krivljenje torej ni in niti ni nobenih izgledov, da bodo kmalu dobavljeni. Rezultat tega je, da moramo kriviti armaturo v centralni železokrivnici v Ljubljani, s čimer pa nismo računali. Kapacitete krivljenja so namreč že polno zasedene z ostalimi Gradisovimi gradbišči. Posledica tega bo, da bo v začetku junija verjetno prišlo do zastojev pri dostavi armature. Za dela, ki se trenutno izvajajo (reaktorski blok bomo še uspeli redno dobavljati armaturo, saj smo uvedli tudi drugo izmeno, kako bo pa naprej pa še ne vem«, je zaključil ing. Kohneta.

Čeprav kratek, pa je bil moj obisk na gradbišču za jedrsko elektrarno dovolj zanimiv. Ob izhodu se mi je ponovno ustavil pogled na temeljnem kamnu, ki ga je ugradil tovariš Tito. Kamen, ki bo marsikomu na gradbišču vili novih moči in delovnega elana, da bo tudi izgradnja tega giganta potekala brez večjih zastojev.

mk

Betoniranje se vrši tudi z betonsko črpalko kateri služi kar več »raketa«

SKLEPI

2. seje Konference OOS GIP Gradis

1. Glede pripojitve GP Gradnje iz Ptuj h Gradisu so prisotni sklenili, da se mora tudi sindikat v Gradisu aktivno vključiti v razpravo o tej zadevi. Zbori, na katerih bi razpravljali in odločali o pripojitvi, so predvideni za čas od 26. V do 31. V. 1975. Zato se priporoča vsem OOS, da skličejo sestanek članov izvršnih odborov OOS, skupaj s predstavniki OOK in AMD. Na tem sestanku naj obravnavajo sporazum o pripojitvi in tako naj potem že z izdelanimi stališči in jasno razlago pomena pripojitve pridejo na zbor delavcev. Glasovanje za pripojitev h Gradisu bo tajno.

Na tem zboru naj bi odločali tudi o sprejetju sporazuma za združevanje sredstev za gradnjo železarn, za združevanje sredstev za našo poslovno stavbo itd., da ne bi po nepotrebnem sklicevali več zborov.

2. Po podani informaciji o stanju urejanja problematike delitve OD so prisotni sklenili, da konferenca OOS GIP Gradis izda naslednje priporočilo:

Ko bo usklajevalni postopek končan, upoštevane razne spremembe in dopolnitve, torej sprejeta AODM v sklopu samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za pridobivanje dohodka in delitve OD, se naj upošteva naslednje: morebitne razlike med dosedanjimi osnovami za izplačevanje OD in osnovami po dokončanem sprejemu AODM se naj bi izplačale od 15. januarja 1975 dalje za tiste, katerih delovna mesta so bila prvotno pre malo ocenjena; za tiste pa, katerih delovna mesta so bila prvotno ocenjena previsoko, po sprejemu AODM pa bo ocena nižja, naj velja, da se obračunava od dneva sprejetja AODM dalje.

3. Tov. Stane Uhan je v zvezi z izdelavo finančnih načrtov nekaterih TOZD opozoril na naslednje:

Gradis je na svoji drugi seji, 16. maja 1975, obravnaval uresničevanje družbenega dogovora o minimalnih standardih za življenjske in delovne pogoje gradbenih delavcev (Uradni list SFRJ, št. 28/71) ter s tem v zvezi zagotavljanje zadostnih finančnih sredstev iz delitve po zaključnem računu TOZD v Gradisu ter ugotovila:

a) do konca leta 1975, ko se izteče rok za odpravo lesenih provizorijev kot stalnih bivališč, ne bodo zagotovile vse TOZD svojim delavcem bivanje v takih prostorih, kot so določeni v omenjenem dogovoru;

b) v takih primerih morajo v prizadetih TOZD razpravljati v okviru sindikalne organizacije in samoupravnih organov o ukrepih, ki bodo zagotovili, da se določila dogovora glede nastanitve gradbenih delavcev uresničijo najkasneje do konca leta 1977;

c) realno bodo prizadete TOZD mogle uresničiti to (zakasnelo) dolžnost s povečanjem namenskih sredstev iz sklada skupne porabe.

Po družbenem dogovoru o razporejanju dohodka (Uradni list SRS, št. 7/75, 5. člen, točka 3) se sme razporediti v sklad skupne porabe tolikšna sredstva, ki bodo porasla za 25% manj kot dohodek.

S takim porastom prizadete TOZD ne bodo uspeli zbrati zadostnih sredstev, zato se zanje more uporabiti določilo zadnjega odstavka 9. člena samoupravnega sporazuma v gradbeništvu, ki ureja to zadevo.

Konferenca OOS GIP GRADIS zato opozarja vse prizadete TOZD, da izdelajo finančni načrt, ki bo zagotovil uresničitev druge točke tega sklepa.

4. Na naslednji seji morajo člani konference dobiti informacije o poteku akcije v družbi za gradnjo samskih domov, za katero so bili zadolženi nekateri člani konference OOS.

5. Tov. Janezu Raušlu je odobreno povračilo potnih stroškov oziroma kilometrine za pot na gradbišče JE Krško in na gradbišče v Anhovo, kjer je bila organizirana OOS oz. sindikalna skupina.

6. Društvu paraplegikov SRS, ki je zaprosilo za pomoč, se odobri pomoč v znesku 1000 din, ki se naj nakaže na tekoči račun 50102-678-50615.

7. OOS na gradbišču JE Krško je zadolžena, da nekako uredi prehrano na gradbišču — ne samo malico, ampak tudi kosilo.

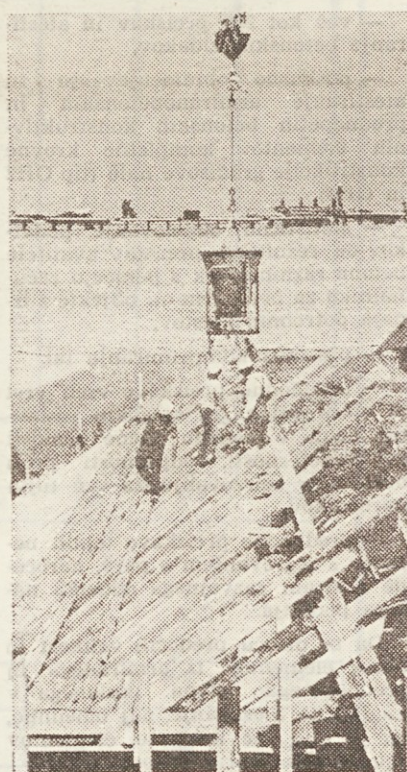
8. Na razpis za delovno mesto sekretarja konference OOS se je prijavil Ivan Oštr, sedanji direktor KSS v podjetju KLI iz Logatca. Člani konference so menili, da so njegove zahteve (stanovanje v roku 1—2 let, službeni avto, povračilo šolnine v znesku 6000 din itd.) previsoke, zato se njegovo prijavo zavrne. Razpis za to delovno mesto bo objavljen tudi v Delavski enotnosti.

Zapisala:
Nada Muminović

KONFERENCA OOS
GIP GRADIS LJUBLJANA
Predsednik
Janez Raušl, I. r.

In kdaj bo postavljena še tretja tabla?

šču vseeno že veliko zanimivih detajlov, ki so vzbujali mojo pozornost. Prvi je bil prav gotovo bolj negativen. Ob vходу na gradbišče sta postavljeni le dve veliki tabli o izvajalcih omejenega objekta, vendar med njimi ni Gradisove. Le delavci Hidroelektrne z Zagreba in Džure Đakovića iz Slavenskega Broda naj bi gradili ta objekt? Gradisov žerjav in betonarni na nasprotni strani gradbišča nas prepričajo o nasprotnem. Tudi na barakah, kjer imajo naši delavci pisarne nisem nikjer zasledil nobenega znaka. Kljub izredni urejenosti, ki ga daje zunanji videz gradbišča je to vseeno majhen minus za naše gradbince v Krškem.

Pa zapustimo to nedelavno področje in pogledimo, kaj so naši delavci v tem obdobju že napravili. O tem nam je ing. Janez Nučić povedal naslednje:

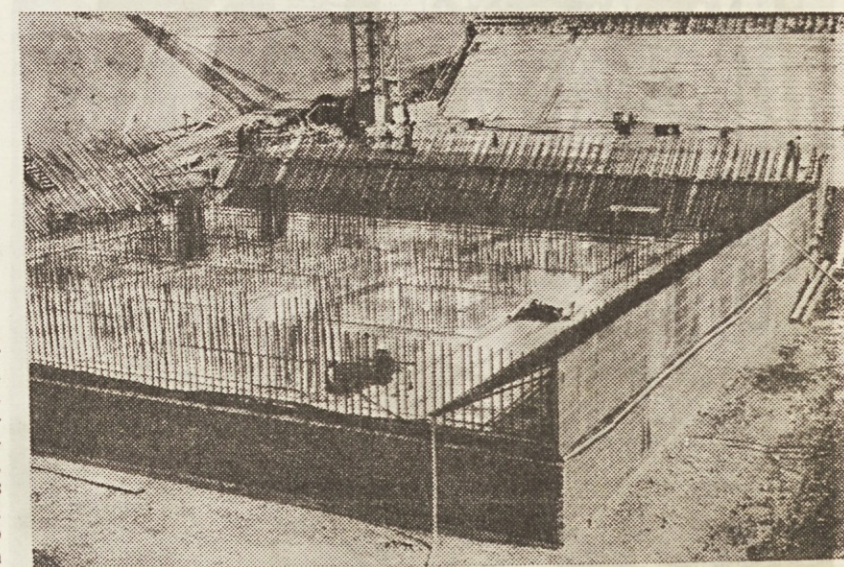
»Kljub temu, da smo že krepko zavihali rokave, se poleg gradbenih del izvajajo še vedno pripravljajna dela. Naselje ni še povsem gotovo, problem pa je tudi voda. Trenutno nimamo niti pitne niti vode za umivanje. Neurejena je tudi nastanitve, saj nas večina prebiva po okoliških kmetijah. Poleg pripravljajnih del, ki bodo upam kar najhitreje zaključena, pa smo izvedli tudi že nekaj betonskih del. Izdelali smo podložne betone za

mora biti dokončan do 1. julija, ko bodo delavci Džure Đakovića začeli montirati kontejnment, to je jekleno zaščito reaktorja.

Glede na tuje investitorje so roki pri izgradnji takega giganta občutljiva točka, zato smo zaprosili ing. Nučića, da nam pove še nekaj o tem: »Glede na izredno dobro sodelovanje z vsemi izvajalci tega objekta mislim, da nam le-ti ne bodo delali problemov. Gre bolj za pomanjkljivo do-

Tudi pri žagi je vse na svojem mestu, tako da je gradbišče res vzorno

Reaktorski blok bo kmalu gotov

Da bi se bolje razumeli

Mislím, da je pretežno v Gradisu delovna sila iz SR Hrvatske in SR BiH. Slovencev je zelo malo in sicer nekaj starejših gradbenikov, mladih pa skoraj ni, kar dokazuje, da se med učenci, ki se izobražujejo v Gradbenem šolskem centru redko najde kakšen Slovenec. Pogledjmo kaj pravi o delavcih iz drugih republik glavni urednik Mitja Gorjup v »Delu«:

»Večina delavcev, ki je prišla k nam v Slovenijo, je iz SR BiH in SR Hrvatske. Uradni podatki govorijo, da jih je nekaj čez 100.000. Delež delavcev iz drugih republik je torej tako gospodarsko kot družbenopolitično tolikšen, da kaže o njem pisati in govoriti, samo z občutkom in mero, ker gre prvič za ljudi in medčloveške odnose, in drugič prav gotovo občutljivo politično vprašanje. Dobra četrtina teh delavcev živi pri nas več kot 10 let, le samo 32% se jih misli vrniti. Torej niso vsi sezonski. Slovenske delovne organizacije, slovenski

delavci se v vsem tem obdobju v odnosih do delavcev iz drugih republik niso dobro izkazali. Veliko jih nima urejenih stanovanj, čeprav gre večini očitno za emigrante. Njihovo vključevanje v socialno okolje v katerem živijo, v kulturno ozračje ne bi mogli trdití, da je idealno, čeprav je res, da vse to kar najbolj pogrešajo, ni samo njihov problem. Neke vrste odtujenosti je postala splošen problem čedalje bolj potrošniške družbe v kateri živi, in mentalitete, ki jih obdaja. Pa vendarle, problem je tu in je gotovo resen. Do našega odnosa

do teh delavcev moramo biti maksimalno kritični: človeško, politično in moralno. Ti delavci so v Jugoslaviji, v socialistični samoupravni Sloveniji. Imeti morajo isti položaj, isti status kot vsi drugi delovni ljudje. Ne zato, ker jim ta položaj izhaja iz njihovega dela in ustvarjenega dohodka, temveč tudi zato, ker je to edino možen in edino socialističen princip. To, da so prišli k nam je naša sreča in obveza, ker jih resnično potrebujemo in ker na najbolj naraven in spontan način ustvarjajo tisto, čemur bi lahko rekli integrirana socialistična Jugoslavija — želja dela in svobodnih ljudi, ne glede na narodnost, raso in vero«.

Tovariš Gorjup je zelo lepo prikazal pravo situacijo delavca (tujca v Sloveniji) in mislim, da njegova tema ni samo za prebrati.

J. C.

Strokovno tehnično sodelovanje

Na področju gradbene dejavnosti Gradisa z Institutom gradjevarstva Hrvatske iz Zagreba

Se hitrejši tehnološki razvoj gradbeništva postavlja že vrsto let pred gradbenike vedno večje zahteve za tesnejše sodelovanje na eni strani s proizvajalci novih gradbenih materialov, sodobne gradbene mehanizacije in v tej zvezi osvajanju novejših in modernejših oblik gradenj v konstruktivnem in tehnološkem pogledu, na drugi strani pa tak nebrzdan razvoj pogojuje nenehno spremljavo kakovosti posameznih gradbenih materialov in njihovo uporabo v okviru zakonitih tehničnih predpisov n standardov. Da bi lahko gradbena operativna stopila v korak s tem burnim razvojem znanosti in tehnologije se je pokazala prav nuja, na naveže tesne stike s pristojnimi institucijami za intenzivno strokovno preverjanje kakovosti vseh vrst gradbenih materialov, njihove raznolike uporabnosti, nosilnosti posameznih elementov in celo celih objektov. Tako sistematično in intenzivno delo pa nam nudi tudi varnost in stabilnost objektov

Gradis naša TOZD GE Maribor (v pojasnilo naj navedemo, da nekateri našo enoto še vedno imenujejo Gradbeno vodstvo Maribor, alj celo samo Visoke gradnje), je že pred dvema letoma prva v podjetju uvidela, da se mora kar se da hitro prilagoditi sodobnim ostrejšim tržnim zahtevam, ki jih diktirajo novi sodobni gospodarski tokovi, zakoni in predpisi. In plod iskanja najboljše rešitve je bila pogodbeno strokovno tehnična povezava z Institutom gradjevarstva Hrvatske iz Zagreba, OOUR Institut za konstrukcije i materijale (na kratko IGH)

Pogodbeno strokovno sodelovanje na področju gradbene dejavnosti z Institutom gradjevarstva Hrvatske obsega predvsem laboratorijske preiskave betonov, malt in vseh njihovih komponent, vključujoč uporabo raznih aditivov, atestiranje vseh potrebnih materialov in opreme, strokovno usposabljanje laboratorijskega osebja, preskrba laboratorija z manjkajočo opremo za izvajanje poskusov, pomoč pri reševanju tehnične problematike grabišč, napolnila in pomoč pri uvajanju in vodenju vse potrebne dokumentacije ter drugo. Nadalje se lahko opravljajo poskusi v našem laboratoriju tudi za tuje naročnike z izdajanjem odgovarjajočih atestov s strani Instituta.

Za vse druge preiskave, katerih ni moč opravljati v našem laboratoriju na Pobrežju pa se je Institut obvezal, da jih bo za nas opravil v svojih drugih laboratorijih pod zelo ugodnimi pogoji.

Naj navedem vsaj nekaj glavnih podatkov našega dvoletnega nadvse polnega sodelovanja z Institutom gradjevarstva Hrvatske iz Zagreba:

- redna strokovna kontrola dela laboratorija,
- redno umerosenje laboratorijske opreme,
- predhodne preiskave vseh vrst in mark betonov za vse naše betonarne o obratih in na gradbiščih,
- čez 300 rednih preiskav gramozov in izdaja atestov,
- 80 rednih preiskav in atestiranje drobljenca.

— 180 preiskav raznih vrst cementa,

— čez 3500 preiskav svežega in otrdelega betona za čez 40 gradbišč in obratov,

— 125 preizkusov betona na vodotesnost,

— atestiranje betonarn v pogledu homogenizacije betona,

— umerosenje hidravličnih napenjalk za prednapenjanje kablov,

— izdaja strokovnih nujenj za posamezne objekte,

— redno atestiranje betonskega železa,

— poskusno obremenjevanje armiranobetonskih elementov z izdajo odgovarjajočih atestov,

— atestiranje prednapetih betonskih stebračev in hlevskih rešetk,

— več kot 200 preiskav in atestiranje betonskih zidakov,

— poskusno obremenjevanje in atestiranje armiranobetonskih in prednapetih betonskih konstruktivnih elementov kompletne krovne konstrukcije gradisove hale (tip GH2 in GH4),

— statistično obdelovanje podatkov oz. rezultatov preiskav kvalitete betona raznih mark s pomočjo računalnika za betonarne in objekte z izdajo potrebnih atestov,

— preizkus komprimiranja tal,

— predhodne preiskave vseh vrst in mark oetona in njegovih sestavnih delov v pogledu tlačne trdnosti in vodotesnosti, odpornosti proti obrusu in zmrzovanju za več tujih naročnikov,

— predhodne preiskave toplih betonov s segregiranjem s paro, naročene s strani razvojnega oddelka našega podjetja.

Da bi braicu predočili velikost in obseg elementov iz armiranega in prednapetega oetona, postanega v Zagreb na atestiranje, naj omenimo, da je bilo več kot 110 elementov skupne teže skoraj 50 ton.

Za boljši prikaz raznolikosti in vrste rednih preiskav v našem laboratoriju na Pobrežju bomo našli nekaj glavnih vrst preiskav:

a) preiskava gramozov in drobljenca: zrnovitost, humoznost, odplakljivost, prostorninska teža, specifična teža, vlažnost, oblika zrn (petrografsko-mineraloški sestav — v Zagrebu);

b) preiskava cementa: čas vezanja, prostorninska obstojnost, vodna potreba, finost mletja, specifična površina, prostorninska teža, tlačna trdnost, upogibna trdnost (kemične analize v Zagrebu);

c) preiskave otrdelega oz. svežega betona: sestav betona, vodocementni faktor (v/c), prostorninska teža, konzistenca (ve-be), tlačna trdnost in vodonepropustnost (odpornost na obrus in zmrzovanje v Zagrebu);

d) poskusno obremenjevanje manjših poskusnih armiranobetonskih in prednapetih betonskih elementov.

Napravljene so bile predhodne preiskave ne samo rednih navadnih betonov, temveč smo za specifične potrebe gradbišč preiskovali tudi črpalne betone, ki se lahko transportirajo horizontalno in vertikalno po ceveh, potiskanih z betonsko črpalko. Nato

(nadaljevanje na 10. str.)

Učimo se nemški

WIR LERNEN DEUTSCH

73 Lektion

Unbestimmte Ortsadverbien (nedoločni krajevni prislovi)

WO?	WOHER?	WOHIN?
anderswo, woanders irgendwo nirgendwo, nirgends überall	anderswoher irgendwoher nirgenwoher überallher	anderswohin irgendwohin nirgendwohin überallhin

Beispiele:

Auf der Erde findet man überall lebende Wesen.
Er war nirgends so glücklich wie in seiner Heimat.
Das Pferd verlor irgendwo ein Hufeisen.

Übung: Suchen Sie das fehlende Adverb und setzen Sie es ein:

1. Junge Menschen glauben, es ist — schöner als zu Hause.
2. Woher weisst du das? Ich habe es — gelesen oder gehört.
3. Der ruhelose Mensch sucht sein Glück — in der Welt; die Unruhe treibt ihn —, bis er erkennt, dass es auch — nicht besser ist.
4. Wohin gehst du? Ich gehe —, ich bleibe zu Hause.
5. Woher kommst du? Ich komme —, ich war nicht fort.
6. Wir wissen nicht, — der Mensch gekommen ist und — er geht; aber — kommt er, und — geht er.
7. Heute ist ein herrlicher Sonntag, wir möchten — fahren.
8. Vielleicht fahren wir wieder in den Wald zu dem Förster? Meinem Weg —, aber nur nicht zu dem Förster! Erst vor zwei Wochen sind wir dort gewesen, also lieber an den See oder sonst —.
9. Den Kindern schmeckt es immer — besser als zu Hause.
10. Wir bekommen unser Obst nicht mehr aus Maribor; wir bekommen es jetzt —, ich weiss aber nicht genau —.

Adverbien der Zeit. (Prislovni čas)

1. Mittags scheint die Sonne am wärmsten (wann?)
2. Der Student war wochenlang krank (wie lange)
3. Wir machen täglich einen Spaziergang (wie oft?)

1. Zeitpunkt: Wann?

A. Bestimmte Zeitadverbien. (določni časovni prislovi)
Die Tageszeiten: Wann?

der Morgen	am Morgen	morgens
der Vormittag	am Vormittag	vormittags
der Mittag	am Mittag	mittags
der Nachmittag	am Nachmittag	nachmittags
der Abend	am Abend	abends
die Nacht	in der Nacht	nachts

vorgestern morgen (früh)	vorgestern	} morgen (früh) vormittags, mittags nachmittags, abend nacht
gestern morgen (früh)	gestern	
heute morgen (früh)	heute	
morgen früh	morgen	
übermorgen früh	übermorgen	

Es sind mehrere sich wiederholende Tageszeiten oder Tage gemeint:

des Morgens, des Vormittags, des Mittags, des Nachmittags, des Abends, des Nachts.

morgens, vormittags, mittags, nachmittags, abends, nachts.

Sonntags, Montags, Dienstags usw.

Vorige, diese, nächste Woche oder in der vorigen, in dieser, in der nächsten Woche.

Im vorigen, in diesem, im nächsten Jahr, Sommer.

Plural: in den vorigen, in diesen, in den nächsten Wochen, Jahren usw.

Vor (nach, in) einer Minute, Stunde. Vor (nach, in) 20 Minuten usw. Das Gegenteil von »vor« ist »nach oder in«.

Das nächste Mal wollen wir die »unbestimmten Zeitadverbien« behandeln. (Nedoločni časovni prislovi)

Wörter — Besede

anderswo, woanders	— drugod	r Förster	— gozdar
irgendwo	— nekje	wochenlang	— cele tedne
nirgendwo, nirgends	— nikjer	täglich	— dnevno, vsak dan
überall	— povsod	morgens	— zjutraj
anderswoher	— od drugod	vormittags	— dopoldne
irgendwoher	— od nekod	nachmittags	— popoldan
überallher	— od povsod	vorgestern	— predvčerajšnjem
anderswohin	— drugam, kam	r Zeitpunkt	— hip, trenutek
irgendwohin	— nekam	sich wiederholen	— ponavljati
nirgendwohin	— nikamor	se	
überallhin	— na vse strani	e Tageszeit	— dnevni čas
ruhelos	— nemiren	vor einer Stunde	— pred eno uro
e Unruhe	— nemir	nach einer Stunde	— po eni uri
treiben (i, i)	— gnati		

Tudi Gradisovci so se udeležili proslave ob 30-letnici zmage nad fašizmom

Razvoj stanovanjske gradnje v našem podjetju

Razvojni oddelek pri skupnih službah v Ljubljani je pripravil zanimiv pregled gradnje stanovanj v Gradisu. Prav gotovo bodo rezultati tega pregleda za marsikoga novost, zato smo sklenili, da zaposimo ing. Dušana Sodnika, direktorja tega oddelka, za nekaj pojasnil ob tem pregledu. Takole nam je povedal:

»Na zadnji seji delavskega sveta podjetja je bil sprejet sklep, da ROS in komercialna služba ugotovita, kako se izvršujejo sklepi glede usmeritve stanovanjske gradnje v našem podjetju, katere usmeritve so bile sprejete pred dvema leti. Po zbranih podatkih izhaja naslednje:

Družbeni plan razvoja SRS predvideva, da se bo celotni obseg stanovanjske gradnje povečal v petletnem obdobju 1976—1980 na 77.000 stanovanj (od tega 75% v družbenem sektorju). V preteklih petih letih je bil plan 55.000 stanovanj (od tega 66% v družbenem sektorju). V Sloveniji smo zgradili v letu 1970 5,4 stanovanja na 1000 prebivalcev. To število se je povečalo v letošnjem letu na 6,7 stanovanj in bo naraslo na 9 stanovanj (novih) na 1000 prebivalcev v letu 1980. Od te preteklo, sedanje in bodoče gradnje so TOZD Gradisa zgradile pred letom 1970 6,7% vseh stanovanj, zgrajenih na družbenem sektorju gradnje, v sedanjem petletnem obdobju pa je ta odstotek 7,9% in bo znašal po perspektivnih programih TOZD v naslednjih petih letih 8% od celotne gradnje v družbenem sektorju. TOZD Gradisa so zgradile v obdobju 1961—1965 350 stanovanj letno, v obdobju 1966—1970 320 stanovanj letno, v obdobju 1971—1975 560 stanovanj letno, v obdobju 1976—1980 pa bodo zgradile 930 stanovanj letno. Če vzamemo konkretno leto 1980, potem bo dograjenih 1050 stanovanj v tistem letu.

Povprečna doba gradnje enega stanovanjskega objekta znaša v posameznih letih od 15 mesecev do 24 mesecev (v letošnjem letu bo ta doba 18 mesecev).

Od celotne proizvodnje je znašal delež stanovanjske gradnje vrednostno v posameznih letih od 10% do

20%. To velja za Gradis. V celotni gradbeni proizvodnji Slovenije bo narasla stanovanjska gradnja v družbenem sektorju približno od 17% na 26% od leta 1973 do 1980, medtem bo znašal delež stanovanjske gradnje v privatnem sektorju od 22% v letu 1973 na 8% v letu 1980.

Pa pogledjmo malo po naših gradbenih enotah. V letošnjem letu predvideva enota Celje dograditi 384 stanovanj, Jesenice 212, Ljubljana okolica 56, Maribor 193 in Ravne 213 stanovanj. Razvojni program TOZD GIP Gradisa upošteva smernice republiškega plana glede povečanja obsega stanovanjske in predvideva v petletni dolgoročni usmeritvi sedem odstotno rast obsega stanovanjske gradnje.

V začetku maja je bilo posvetovanje vseh dejavnikov, ki sodelujejo in vplivajo na stanovanjsko izgradnjo. Udeležili so se ga predstavniki našega podjetja, kjer je bil predložen družbeni program intenzivnega razvoja industrializacije stanovanjske proizvodnje v SFRJ. Program obravnava vse probleme, ki jih mora naša družba urediti in rešiti, da bo bodisi obseg, bodisi doba gradnje stanovanjskih objektov, bodisi racionalnost gradnje izboljšana itd. Sistem predvideva naslednje ukrepe:

- samoupravno organizacijo,
- tehnološko regulativo (uskajevanje mer, sistem standardov in sistem kontrole),
- družbeno organizacijo (dolgoročnost planiranja, izpopolnitve sistema informacij, izboljšanje raziskovalnega dela, kompletiranje sistema, financiranje),
- programiranje, projektiranje (urbanistično in gradbeno, ekonomsko projektiranje),
- razvoj surovin gradbenega materiala in transporta,
- tehnologija proizvodnje in gradnje,
- organizacija proizvodnje in gradnje.

Gradisovci - starši - mladinci

Pogoji za sprejem Sprejem učencev

Pred vami je izbira poklica — morda se boste odločili za gradbeništvo. Oglejte si, kakšne možnosti so pred vami, če se odločite za katerega od poklicev, ki jih navajamo. V času šolanja imate urejeno bivanje in možnosti za nemoteno učenje v našem vaje-niškem domu, v času, praktičnega pouka pa v domu učencev ter v samskih domovih Gradisa, ki so lepo in prijetno urejeni. Hrana in stanovanje sta brezplačna, poleg tega pa prejemo učenci tudi nagrado — čim boljši je šolski in delovni uspeh, višja je nagrada. Če ste se odločili za katerega od poklicev v gradbeništvu, se prijavite našemu centru za izobraževanje, Gradis — skupne službe, Ljubljana, Korytkova ul. 2.

V letošnjem letu bomo sprejeli:

- 80 učencev zidarske stroke
- 100 učencev tesarske stroke
- 5 učencev mizarske stroke
- 10 kleparjev
- 5 ključavničarjev
- 2 elektrikarja
- 15 železokrivcev
- 25 betonarjev

POGOJI ZA SPREJEM

Učenci, ki se želijo usposabljanje za poklice v gradbeništvu, morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da so dopolnili 14 let, vendar ne smejo biti starejši od 18 let,
- da so dokončali osemletko,
- da so duševno in telesno zdravi ter sposobni za izučitev poklica, za katerega se prijavijo.

Sprejemamo tudi učence z nedokončano osemletko, ki imajo končanih 6 ali 7 razredov osnovne šole. Te usposabljammo za poklic po posebnem programu centra za izobraževanje.

Kandidat mora za sprejem v uk predložiti naslednje dokumente:

1. lastnoročno napisano prošnjo, s kratkim življenjepisom,
2. zadnje šolsko spričevalo,
3. rojstni list,
4. zdravniško spričevalo.

SPREJEM UČENCEV

Učence sprejema Center za izobraževanje Gradis — skupne službe, Ljubljana, Korytkova ul. 2 — praviloma od 1. junija do 30. septembra v vsakem koledarskem letu.

Starši oziroma skrbniki učencev morajo skleniti pismene učne pogodbe z delovno organizacijo najpozneje v 15 dneh po sprejemu učencev.

Program usklajevanja potrebnih ukrepov predvideva naloge, ki jih morajo izvršiti posamezne občine, republike in celotna federacija, da bomo dosegli v jugoslovanskem merilu racionalizacijo stanovanjske gradnje.

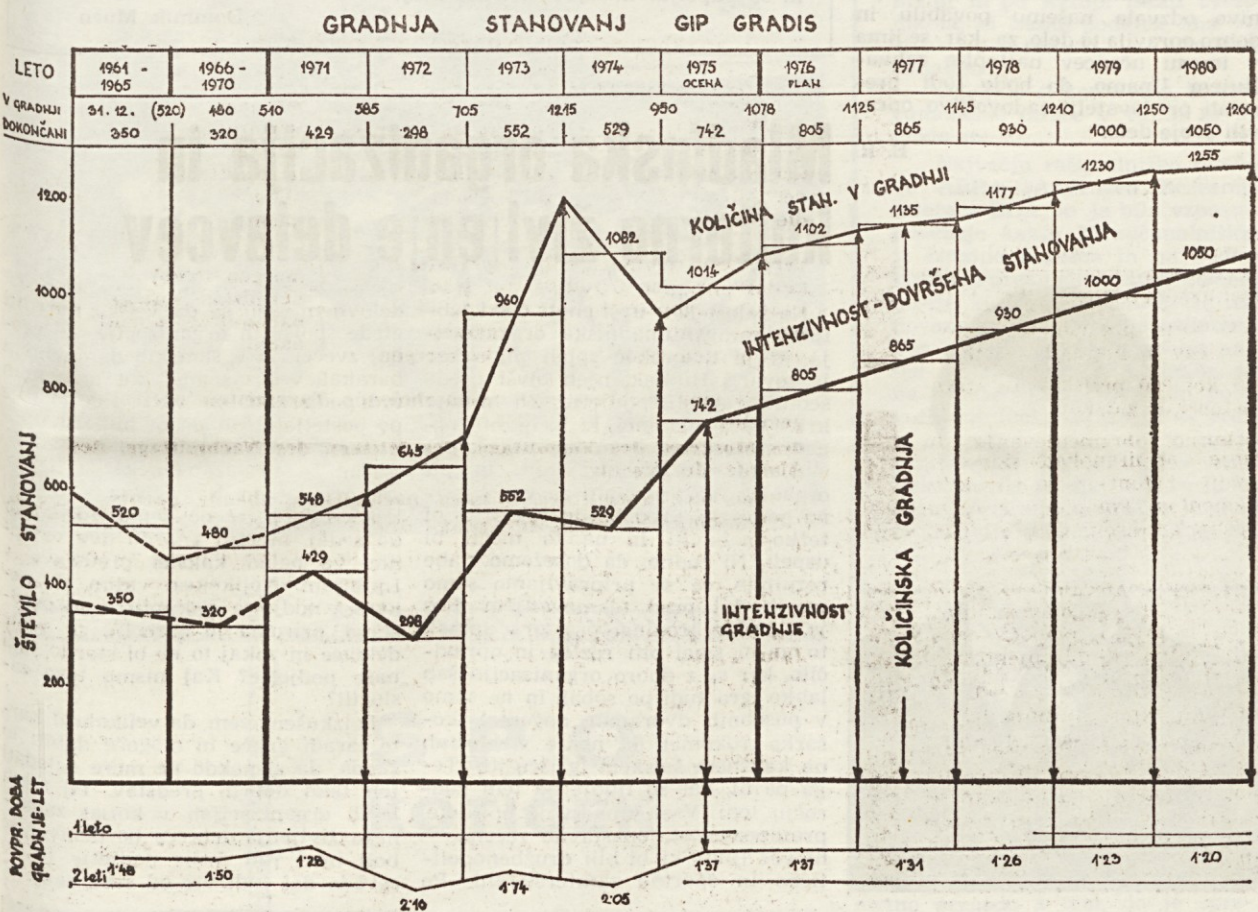
Perspektivni program razvoja našega podjetja sledi družbeni program razvoja industrializacije gradnje in predvideva naslednje poslovne cilje.

— pospešeno letno rast fizičnega obsega proizvodnje v obdobju 1974 do 1980 po stopnji 6% letno, povečanje produktivnosti 4—6% letno, rast zaposlenih 1% letno.

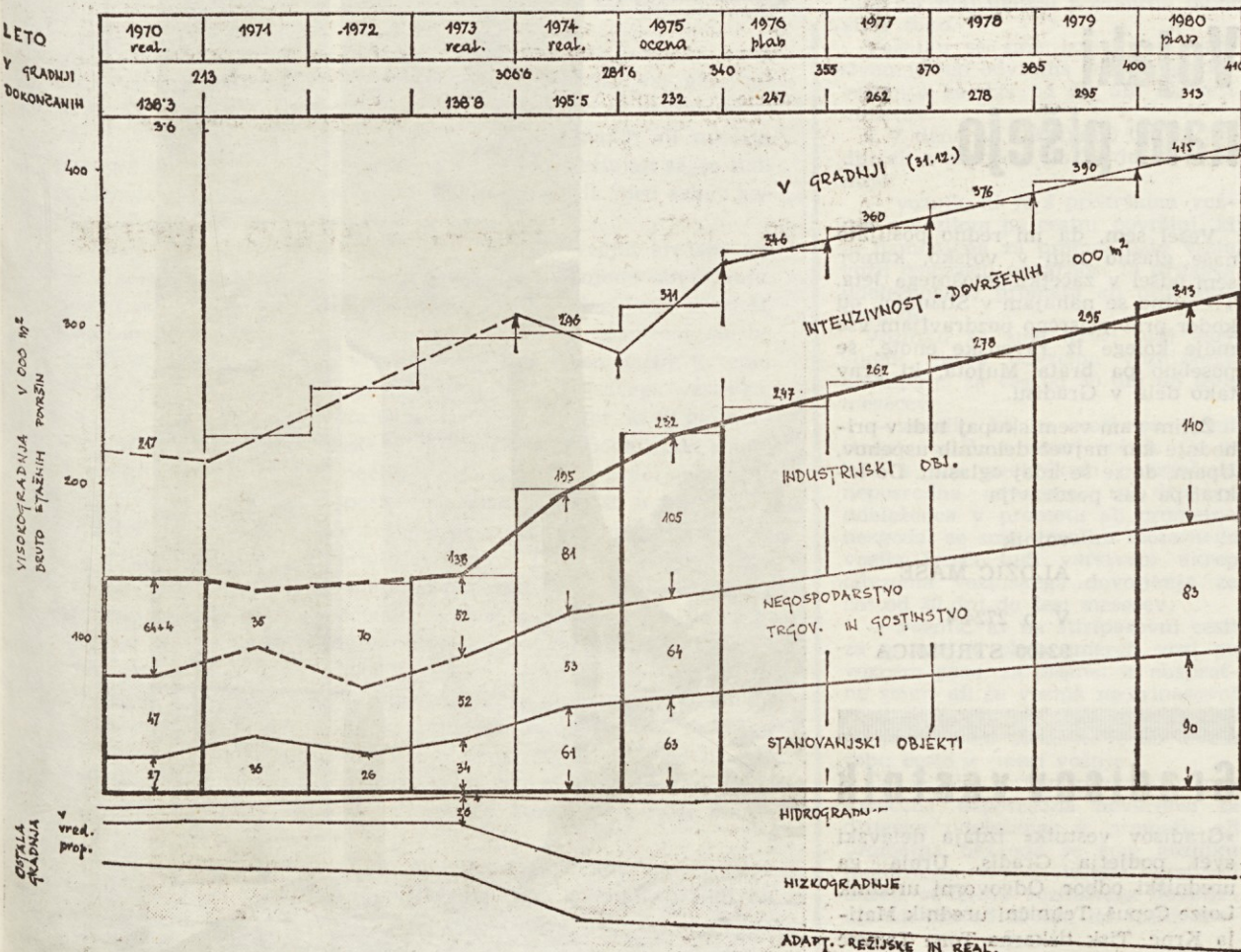
Planski cilji, ki jih moramo izpolniti, da bomo dosegli takšno rast proizvodnje in produktivnosti, izboljšanje kadrovske strukture, informacijsko dokumentacijske dejavnosti, uvajanje nove tehnologije, izpopolnjevanje, izboljšanje razvojno-raziskovalnega dela, optimalno izkoriščanje obstoječih kapacitet vseh TOZD podjetja, izboljšanje organizacije poslovanja (skrajšanje dobe gradnje objektov), modernizacija sredstev za proizvodnjo (investiranje v opremo vsako leto vsaj dvojno vsoto obračunane amortizacije da tako dosežemo realno stopnjo rasti osnovnih sredstev 10—12%, povečanje obratnih sredstev za 4% letno, ker bi s tem dosegli letno stopnjo rasti poslovnih sredstev 7%).

V dveh diagramih prikazujemo količinske podatke za:

- Razvoj stanovanjske gradnje v GIP Gradis
- Razvoj vseh gradenj za leta 1970 do 1980 v GIP Gradis

VISOKOGRADNJA V 000 m² BRUTO STAJNIH POV.

Dejavnosti aktiva mladih delavcev v domu učencev

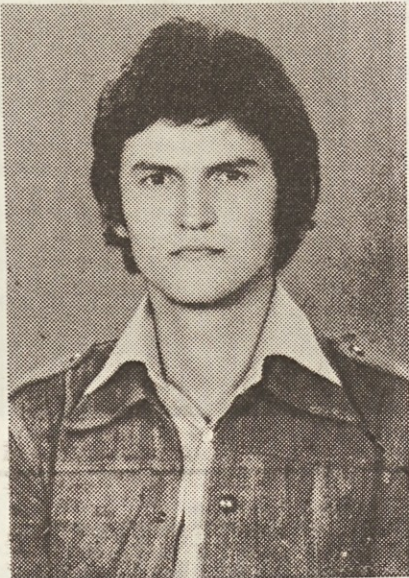
Aktiv mladih delavcev v Domu učencev Ljubljana je eden izmed najbolj aktivnih v GIP GRADIS. Svojo dejavnost razvija na vseh tistih področjih dela, katera zanimajo mladega človeka, oziroma katerega morajo zanimati. S predsednikom aktiva Rafaelom Iličem sva načela vrsto vprašanj o dejavnosti tega aktiva, zlasti pa nas je zanimalo vprašanje idejno vzgojnega dela v domu.

— V programu svojega dela za letošnje leto ste planirali več predavanj in razgovorov z namenom, da bi učenci bolje spoznali svoje podjetje. Zanima nas, kako daleč ste z realizacijo teh načrtov?

— Kar zadeva realizacijo našega programa, da učenci bolje spoznajo podjetje, v katerem se usposablja za svoj bodoči poklic, moram reči, da je že skoraj v celoti realiziran. V dosedanjih predavanjih in razgovorih smo se precej natančno seznanili z vsem, kar prinaša nova ustava glede organiziranosti delovnih organizacij in kako je na osnovi teh ustavnih določil organizirano naše podjetje. Precej obširno smo se seznanili tudi s samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih, zlasti s pravicami in dolžnostmi delavcev v združenem delu.

— Kakšno je bilo zanimanje učencev za ta predavanja in kaj jih je predvsem zanimalo?

— Med učenci je bilo za ta predavanja precejšnje zanimanje zlasti med tistimi starejšimi, ki bodo v kratkem postali kvalificirani delavci in s tem tudi enakopravni člani svoje TOZD. Prav ti so v razgovorih s predavatelji zastavili vrsto vprašanj s področja pravic in dolžnosti, ki izvirajo iz dela in samoupravljanja. Med mlajšimi učenci je bilo za ta predavanja manj zanimanja, vendar smo kljub temu dosegli njihovo pol-

Rafael Ilič

no udeležbo. Menili smo namreč, da je prav, da se tudi oni seznanijo z vsemi vprašanji, čeprav jih še zaenkrat manj zadevajo in zanimajo. Kar pa zadeva vprašanje, kaj je učence predvsem zanimalo pri obravnavi vsega tega, moram reči, da zlasti to, kaj je delavec pridobil z novo usta-

vo in v čem se kažejo pridobitve v našem podjetju.

— S katerimi temami nameravate še seznaniti učence, da bo njihova predstava o podjetju popolnejša?

— Na vsak način nameravamo organizirati tudi predavanje, kako se formira dohodek podjetja in posamezne TOZD in kakšna je pri tem vloga posameznika. Menimo namreč, da se mora vsakdo, ne glede na to, na katerem delovnem mestu dela jasno zavedati, da je od njegovega dela, njegovega odnosa do dela in stvari, s katerimi upravlja, odvisen ta dohodek in njegova delitev. Ob tem bomo učencem tudi obširno pojasnili po katerih kriterijih se izračunavajo njihove nagrade.

— Povejte še, kdo so bili predavatelji?

— Ze ko smo se pogovarjali o temah predavanj smo prišli do zaključka, da morajo biti predavatelji naši ljudje, iz podjetja, ki bodo znali ne le razložiti v dostopni obliki ustavna in druga določila, temveč tudi povedati dovolj obrobni ilustrativni podatki, ki so značilni za naše podjetje in ki bodo znali ter imeli potrpljenje poslušati in odgovarjati na vprašanja, katera morda ne bodo povsem v skladu z obravnavano temo, a zanimajo in zadevajo učence. Moram reči, da glede predavateljev nismo imeli težav. Tovariš Zupančič, direktor splošnega sektorja in tovarišica Milka Marc, diplomirana pravica v skupnih službah sta se ljubeznivo odzvala našemu povabilu in dobro opravila to delo, za kar se jima v imenu učencev najtoplje zahvaljujem Upamo, da bodo tudi preostali predavatelji zadovoljivo opravili svoje delo.

E. R.

Za menoj je že vojaški dopust

Sedaj sem že nekaj časa »vojniče« v Trebinjah in če vzamemo ves moj vojaški staž, sem si že zaslužil malo odmora. Tako sem dobil dopust in preživel sem ga seveda v Ljubljani. Ampak sam dopust ni tako zanimiv, bom raje pripovedoval o poti nazaj v kasarno.

Ko sem bil še v Ljubljani, sem si želel, da ne bi nikoli odšel na to pot, vendar dopust hitro mine. Ob vsesplošnih pripravah domačih in seveda mene kot glavnega akterja tega dogajanja v hiši je prišla nedelja in s tem odločilni dan odhoda mojega aviona. Ko so bile pripravljene vse moje stvari — od vojaških čevljev, preko nahrbtnika, do kape, sem vzel pot pod noge in hajdi na letališče!

Tisti dan je bil kakor narejen za letenje po zraku, na Brniku je bilo polno ljudi in sonce je bilo precej toplo. Mnogi ljudje so tja prišli, da vidijo, kako pristajajo in vzletajo letala, drugi so prišli kar na nedeljski izlet. Videl sem, kako se nekateri spet poslavljajo od prijateljev, svojcev in vseh, ki odhajajo na pot. Med to množico ljudi sem bil tudi sam in seveda s spremstvom ki je ob takih priložnostih obvezno. Od glave družine sem dobival še zadnja navodila pred odhodom, kako se naj obnašam pri vojakihi saj je naša »glava« družine to vojaščno dal že zdavnaj skozi in se pač na to seveda spozna. Poslušal sem in si vse to verno zapisoval v spomin. Potekla je tudi kakšna solza, kar je skoraj normalno, kadar se vojak vrača v kasarno. Ura ob odhodu preteče hitro in prehitro. Po vseh formalnostih na letališču s prtljago in vkrcavanjem smo se poslovili in letalo se je že začelo dvigati nad prelepo pokrajino, ki se je razprostirala pod nami. Na desni in levi je bilo videti Alpe in Karavanke, ki so jih krasile dolinice in v njih posejana naselja in posamezne hišice med njimi pa so bile vijugaste potke, ki jim pravimo tudi ceste, seveda — kadar smo malo bolj pri tleh. Prav kmalu smo zavili na drugo stran in pred nami se je razprostrl pogled na morje oblakov, pod njimi pa se je začelo prikazovati pravo morje. Vozili smo nad celo obalo Jadrana in tako lepega pogleda človek ne more pozabiti nikoli. Vrsta otokov in otočkov, polno zalivov in ob tem v vsakem skupek hišic ki se tišče druga ob drugo kakor da se boje velike kače, ki se vije ob njih. Lep je bil tudi pogled v notranjost dežele, na zasnežene hribe, ki stražijo na naših mejnikih.

Počasi se je začelo sonce spuščati za morje, pričele so se prižigati luči in obala je postala svetla črta v temnem morju.

Končno smo pristali, hitro so nas »izkrcali« in v naslednjem trenutku smo bili v avtobusu in na poti v Dubrovnik. Tudi ta vožnja je minila hitro, še hitreje pa tista naprej proti kasarni. Saj pa se mi je tudi že mudilo. Sedaj sem spet »vojniče«, ki ob prostem času rad zahaja v mesto Trebinje. Našel sem polno prijetnih koticov, saj je mesto lepo, najbolj zanimiv pa je prav gotovo »čiro« — na ozkotirni železnici s svojimi smešno majhnimi vagoni, ki vozijo tu. Jaz pa zraven razmišljam, kako bo prišel dan, ko bom tudi sam sedel nanj in se odpeljal nazaj v domači kraj.

Domink Murn

Sodelovali tudi na Karavani mladosti

MLADINCI NIZKIH GRADENJ IZ ŽIČ SO SE UDELEŽILI KARAVANE MLADIH!

Mladi delavci na gradbišču AC v Žičah so že dalj časa organizirani v svoji mladinski organizaciji. Do sedaj so pripravili že nekaj športnih srečanj in tekmovanj, organizirali so kulturne programe, razna testiranja in podobno.

Posebno dejavno pa je njihovo športno življenje saj ne mine dan, da se ne bi po končanem delu zbrali na igrišču poleg gradbišča in sodelovali v raznih športnih disciplinah do poznega večera. Poleg športnega življenja sodelujejo tudi v raznih sekcijah in krožkih kot so streljanje, šah in namizni tenis.

Na svojih mladinskih srečanjih živahno sodelujejo v razpravi o delu na gradbišču, o vključevanju mladih v samoupravljanje, o tekočih problemih dela in življenja na terenu itd.

Pohvalno je, da znajo biti v teh pogovorih zelo kritični in tudi samokritični saj so na primer pred kratkim zaradi nedejavnosti zamenjali svojega predsednika mladine Despotović Branka in namesto njega izvolili za predsednika mladega vajenca tretjega letnika Islamović Ramiza. Prav tako so zaradi slabe aktivnosti zamenjali vodjo svoje strelske skupine Nakičević Midhada

in namesto njega izvolili Marković Cvijana.

Na svojem zboru mladih so javno izvolili tudi 7 najbolj aktivnih mladih delavcev, da so se udeležili karavane mladih, ki jo je priredila RK ZM Hrvatske v sodelovanju z mladinskimi organizacijami iz drugih republik in mest, med njimi tudi iz Maribora. Karavana mladih je šla na pot iz Maribora preko Zagreba dne 22. 5. 1975. Srečanje mladih iz vse Jugoslavije je trajalo štiri dni z osrednjim mestom srečanja v Poreču in Grožnjanu in vrnitvijo preko Trsta, Postojne in Ljubljane.

Namen karavane mladih je bil vsakoletno srečanje mladih, izmenjava mnenj, razna športna tekmovanja in prireditve ter podobno. Od mladih delavcev iz kolektiva nizkih gradenj iz Žič so se karavane mladih udeležili naslednji: Maksimović Nedeljko — tesar, Mionić Simo — tesar, Mitić Velimir — železokrivec, Cerovec Josip — vajenec, Duspára Ilija — varilec, Zganec Avgust — vajenec in Koležnik Jože — električar.

Upamo, da bo podobnih mladinskih srečanj še več in da bodo vedno dobra vzpodbuda za še večjo aktivnost mladih delavcev.

Jani Klančar

Maše Aldžić

Vojaki nam pišejo

Vesel sem, da mi redno pošiljate naše glasilo tudi v vojsko, kamor sem odšel v začetku letošnjega leta. Trenutno se nahajam v Strumici, od koder prav prisrčno pozdravljam vse moje kolege iz ravenske enote, še posebno pa brata Mujota, ki prav tako dela v Gradisu.

Želim vam vsem skupaj tudi v prihodnje kar največ delovnih uspehov. Upam, da se še kdaj oglasim. Do takrat pa vas pozdravlja

vojniki

ALDŽIĆ MASE

V. p. 2724/4

92400 STRUMICA

Gradisov vestnik

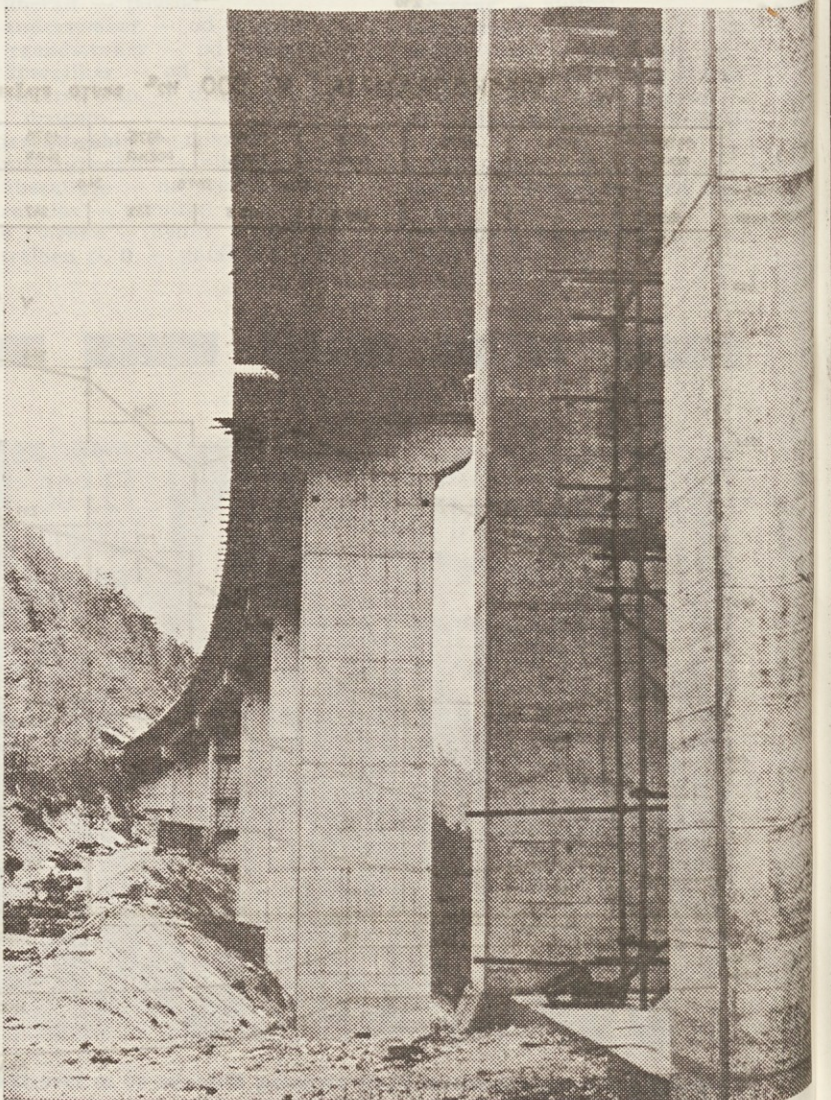
»Gradisov vestnik« izdaja delavski svet podjetja Gradis, Ureja ga uredniški odbor. Odgovorni urednik Lojze Cepuš. Tehnični urednik Matija Krnc. Tisk tiskarna Tone Tomšič v Ljubljani — Izhaja mesečno

Mladinska organizacija in kulturno življenje delavcev

Na žalost je v naši enoti GE Ljubljana zamrla mladinska organizacija, ki je takorekoč sploh ni, odkar je tovariš Hudjek, njen bivši predsednik, zapustil podjetje. Za to smo krivi sami mladinci, ki bi morali organizirati tandem mladincev, ki bi skušal vse ostale pritegniti in jih organizirano pripraviti za vsa športna področja. Sredstva in rekvizite ni težko nabaviti in na ta način bi uspeli. Ni čudno, da dosežemo slabe rezultate, če se pripravljamo samo mesec dni pred tekmovanjem. Res je, da ni za treninge prostora ampak to ne bi smel biti razlog in opravičilo, ker se z dobro organizacijo šah lahko igra tudi po sobah in ne samo v posebnih dvoranah, nogomet, kosarka, rokomet pa nekje v Mostah na kakšnem šolskem igrišču itd. Tega pa ni, ker so ljudje na tem področju leni. Vsak ima svoje opravke, prezaposlenost, enostavno rečeno — ni več ljudi, ki bi bili družbenopolitično in športno zainteresirani. Po

delovnem času se da veliko narediti glede športa in organizacije. Ze zgodaj zvečer je v samskih domovih in barakah vse zaspano, kot mrtvo, in tudi podnevi lahko vidiš poležavanje po posteljah, kot da bi bili vsi upokojenci, a ne zdrava mladina. Kar se tiče zabavnega življenja smo na slabem. Naš deavec si zasluž kakšen izlet več po domovini, kakor do sedaj in vsaj eno do dve vstopnici za ogled kakšne predstave v Ljubljani. Kolikokrat vidim, da nekatera podjetja pokupijo celo predstavo, oziroma jo naročijo za svoje delavce in zakaj to ne bi storilo tudi naše podjetje? Kaj nismo tega zaslužili?

Iz izkušenj vem, da velikokrat kar te zaradi gneče ni mogoče dobiti in škoda, da si nekdo ne more ogledati teh tako dobrih predstav. Po takih lepih organizacijah v korist zabavnega življenja delavca bo delavec bolj imel rad svoje podjetje in seveda dal tudi vse od sebe zanj.

V slovo sodelavcu Omerju Hamziču!

Za kolektiv nizkih gradenj je bil 16. maj 1975 zopet žalosten dan. Tega dne je zaradi srčnega infarkta iznenada umrl naš dolgoletni član OMER HAMZIČ.

Pokojni sodelavec se je rodil dne 12. 2. 1924 v vasi Babići pri Gračanici v republikli BiH.

V našem kolektivu se je zaposlil dne 24. 4. 1965 kot KV miner. Z nami je delal polnih deset let in z nami je delil dobro in slabo. Skupaj smo se nahajali na raznih gradbiščih po Jugoslaviji, nazadnje pa je delal na AC Hoče-Levec na gradbišču v Slatini—Dramlje.

V svoji rojstni vasi je zapustil ženo in tri otroke. Dolžni smo, da oddamo priznanje sodelavcu in tovarišu za vse kar je prispeval in žrtvoval v letih svojega dela, predvsem za njegovo zvestobo kolektivu.

Življenjska pot našega sodelavca Omerja se je iztekla, mi pa ne smemo pozabiti, da z njegovim odhodom izgubljam del sebe, en del naše skupnosti, ki jo je imel rad in kateri je ostal zvest do kraja svojega življenja.

Kot njegovi sotovariši smo dolžni ohraniti njegov spomin!

Jani Klančar

Delavci Nizkih gradenj iz Skednja darovali kri

Dne 19. 5. 1975 je Organizacija Rdečega križa iz občine Sl. Konjice organizirala v združenem domu v Ločah, ki se nahaja v bližini našega gradbišča AC prostovoljno krvodajalsko akcijo, kateri so se odzvali tudi naši delavci in to naslednji:

Maksimović Nedeljko, tesar
Pavić Svetozar, železokrivec

Predstavniki RK so se našim delavcem prisrčno zahvalili, mi pa jim prav tako izrekamo javno pohvalo še posebno, ker so med njimi večinoma naši mladi delavci, ki so že večkrat dokazali z udeležbo na raznih akcijah svojo požrtvovalnost in dolžnost.

Jani KLANČAR

Bobić Nikola, delovodja
Vrtarić Lovro, miner
Duspara Ilija, varilec

S P O KOTIČEK

Delavci TOZD SPO so najbolj razdrobljeno raztreseni po vseh Gradisovih gradbiščih. Ni možnosti, da bi se kdaj vsi ali vsaj večina zbrala. Občasno se sestaja na kaki proslavi le manjša skupina. Kolektiv SPO je zelo pomlajen, večina mladih ali mlajših delavcev upravlja težke stroje. Ker ni možnosti sestajati se, je tudi medsebojno poznanstvo majhno. Najbolj se seveda med seboj pozna starejša generacija, le-teh pa ni mnogo.

Specifični pogoji dela torej ne dovoljujejo večjih srečanj ter s tem onemogoča spoznanstva, še bolj pa je okrnjeno obveščanje. Naši delavci niso dovolj seznanjeni z različnimi dogajanjimi v enoti, ker ni možnosti Gotove informacije posredujejo posamezne službe uprave občasno v plačilnih vrečkah, kar je tudi en način. K temu načinu bomo priključili še obveščanje prek gradisovega vestnika. Uredništvo bomo zaprosili, da nam rezervira prostor, ki bi ga morada imenovati »SPO — kotichek«. V tem koticčku se bodo našla splošna obvestila oziroma informacije o delu organov upravljanja, sindikatu, varstvu pri delu, športu in rekreaciji ter še o čem.

Informacije bodo dajale posamezne službe s svojega področja. To bi bil eden od načinov informiranja. Da ne bo »SPO — kotichek« preveč uradniški, ga moramo popespriti s prispevki vseh delavcev SPO. Ti prispevki (članki, pisma in podobno) so lahko iz življenja naših delavcev na gradbiščih, posebni doživljaji, anekdote, šale.

Vse prispevke bi pošiljali na uredništvo Gradisovega vestnika v Ljubljano, Korytkova 2. Vsak prispevek bo dobrodošel. Ni se pa treba bati slovničnih napak ali kaj drugega, urednik ne bo nič zameril. Tudi meni ne bo zameril, če povem o njem skrivnost, da tudi on ni znal pisati celih sedem let. To, kar zna, pa se je naučil v šoli.

Torej začnimo s čimvečjim številom prispevkov za otvoritev našega »SPO — koticčka«, da pokažemo našo sposobnost tudi na tem področju.

Nasvidenje v našem koticčku!

Računalniško omrežje

Prva železnica na svetu, ki je bila uporabna za javni promet, je stekla 1825. leta od Stocktona do Darlingtona na Angleskem. Tej progji so kmalu sledile tudi druge. Lastniki teh ločenih prog pa so kaj kmalu ugotovili, da nepovezani železniški tiri ne koristijo toliko, kot če bi vse proge povezali v omrežje, po katerem bi bilo mogoče potovati v različne kraje. Tako se je začel razmeroma kmalu po uvedbi železnice veliki proces povezovanja, ki se ni zaključil vse do danes.

Povezovanje železniških prog pa je že od vsega začetka zahtevalo nekaj skupnih dogovorov. Tako so se morali vsi kandidati za povezave dogovoriti na primer, koliko naj znašajo razmaki med obema tiroma, kje naj bodo namešteni odbijači, kakšna naj bo velikost vagonov in podobno. Železnice je bilo treba torej standardizirati.

Nekaj podobnega se dogaja tudi danes na področju računalništva. Poznavalci trdijo, da bi velike letalske in hotelske firme lahko nehale poslovati, če ne bi zanesljivo delovalo njihovo računalniško omrežje.

Med firmami, ki so se povezale v take velike sisteme, bi lahko našli nekaj najbolj znanih, ki so ugotovile, da predstavlja povezanost v računalniško omrežje najcenejšo pot do uporabe najzmogljivejših računalnikov. Vključenost v mrežo pa hkrati tudi pomeni, da sleherni uporabnik enakopravno sprejema informacije, ki so sicer pridržane samo lastnikom posameznih strojev ali tistim, ki jim je velik stroj fizično dosegljiv.

Tako bi na primer lastnik terminala v Lendavi dobival iz Republiškega računskega centra informacije o kaki zadevi tako kakovostno in tako hitro kot npr. raziskovalec na Kmetijskem inštitutu v Ljubljani, Zagrebu ali Beogradu. Pa ne le to. Lahko pričakujemo, da se bomo vključevali v informacijske mreže na različnih nivojih. Uporabnik iz npr. Novoga mesta bi za dosego željenega podatka iz banke podatkov v RRC uporabil en nivo. Če pa podatka doma ne bi bilo, bi se moral povezati z drugimi nivoji in po Evropi iskati zvezo s tistim računalnikom, ki iskani podatek ima. Seveda je to zadnje stvar prihodnosti, a vendarle ne tako zelo oddaljene.

Oglejmo si konkretno, kako so organizirane računalniške mreže v tujini in kje smo v tem pogledu mi.

Največjo računalniško mrežo predstavlja gotovo ARPA (Advanced Research Project Agency) mreža v ZDA, ki je bila vzpostavljena 1970 leta in povezuje kakih 25 računalniških centrov. Projekt je izredno uspešen in na podlagi tega se bodo v kratkem organizirale tudi komercialne računalniške mreže, ki se bodo posluževale tehnologije tako imenovanega preklapljanja paketov (packet switching). Vsa sporočila, ki jih pošilja en računalnik drugemu ali računalnik terminalu, se namreč razbijejo na pakete fiksnih dolžin in potem potujejo od ene vozliščne točke do druge — proti naročniku. Mreža je zasnovana tako, da sta med vsakim poljubnim parom priključenih centrov vsaj dve neodvisni poti. Tako mreža deluje tudi, če je kakšna od zvez med centri prekinjena. ARPA je dokazala, da take komunikacije omogočajo večjo propustnost komuni-

kacijskih organov, večjo gibljivost sporočil in nižjo ceno.

V fazi realizacije je tudi Evropska informacijska mreža (EIN). V projektih sodeluje 9 držav članic, med katerimi je tudi Jugoslavija. Švedska, Norveška, Portugalska in naša država imajo v prvi fazi položaj opazovalca in še ne bodo imele svojega vozliščnega računalnika. Predvidevajo, da bo komunikacijski podsistem pripravljen do konca letošnjega leta.

Za predsednika upravnega odbora te evropske organizacije je bil letos izvoljen dr. Edo Pirkmajer. Za poznejšo vključitev v EIN sta v Jugoslaviji zaenkrat sposobna le dva stroja: CYBER 70 v Republiškem računskem centru v Ljubljani in UNIVAC 1110 na Sveučiliškem računskem centru (SRCE) v Zagrebu. Za vključitev Jugoslavije v EIN bomo morali kupiti vozliščni računalnik in dva ali več miniračunalnikov v minimalni konfiguraciji.

Nekakšna prva faza naše vključitve v večje omrežje teče v dveh smereh. Čeprav imamo v Sloveniji že deloma razvite terminalne mreže, kjer so terminali povezani z izoliranimi računalniki, je to še le prvi korak. Prva pomembna povezava dveh velikih strojev pri nas bo izvedena, ko bomo v Republiškem računskem centru v Ljubljani dobili nov velik računalnik, ki bo s sedanjim povezan v dvojni sistem. Oba računalnika si bosta podajala delo glede na to, kateri od njiju bo primernejši za določeno delo.

Druga večja povezava, ki bi šla prek meje republike, bi povezovala Republiški računski center z zagrebškim SRCE, oba računalnika pa bi se lahko še povezala z velikim evropskim računalniškim omrežjem. Seveda se povezovanje tu ne bo ustavilo. Slediti bodo morale povezave velikih računalnikov tudi v drugih jugoslovanskih mestih in končno povezovanje EIN v še večje sisteme.

Neodvisno od zunanjih mrež in povezovanja z njimi, pa se načrtuje razvoj Republiškega računskega centra v smeri, ki naj pripelje do mreže računalnikov, kjer bi bili poleg dveh ali celo treh velikih sistemov za paketno (batch) delo povezani z njimi in med seboj še nekateri specializirani računalniki. Usmerjenost manjših ali srednjih računalnikov v specifične posle kot so interaktivno delo (time-sharing), učenje s pomočjo računalnikov, velike skupne baze podatkov, omogoča največjo učinkovitost in zmogljivost za najnižjo ceno, pri tem pa se zaradi povezave v mrežo fleksibilnost ne zmanjša.

Tako kot nekaj pri uvajanju železniške mreže tečejo tako v Evropi kot tudi pri nas raziskave, kako povezati računalnike različnih tipov. Če bi hoteli povezati računalnike danes take, kakršni pač so, bi se brez vmesnikov in prevajalnikov zgodilo tako kot če bi hoteli voziti z vlakom po železnici, ki bi imela od mesta do mesta drugačne razmake med tiri, ali pa, če bi se začeli pogovarjati ljudje, od katerih govori vsak drugačen jezik.

Z eno besedo, tudi v računalništvu bo treba vpeljati nekatere standarde. Ne glede na to, koliko težav bo pri tem povezovanju treba premostiti, je bodočnost zagotovo v računalniškem omrežju in s tem v zvezi v velikih in specializiranih računalniških, ki lahko nudijo največ za najnižjo ceno.

CESTNO-PROMETNI PREDPISI

(nadaljevanje s 4. strani)

— voznik, ki je s prekrškom povzročil neposredno nevarnost za drugega udeleženca v prometu ali prometno nezgodo s tem, da je spremenil način vožnje tako, da je naglo zmanjšal hitrost vožnje, kot tudi voznik, ki pri znatnejšem zmanjšanju hitrosti ni opozoril druge voznike na svoj namen z zavorno lučjo ali z roko.

Vozniku se sme izreči tudi varstveni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja za čas od 30 dni do šest mesecev.

2. Z denarno kaznijo od 100 do 500 din ali z zaporom do 30 dni se kaznuje:

— voznik, ki je s prekrškom vožnje z vozilom po cestni površini, ki ni namenjena za promet tiste vrste vozil povzročil nevarnost za drugega udeleženca v prometu ali prometno nezgodo.

Vozniku se sme izreči tudi varstveni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja za čas od 30 dni do treh mesecev.

— voznik, ki ne vozi po desni strani vozišča v smeri vožnje. Če je bila s tem prekrškom povzročena neposredna nevarnost za drugega udeleženca v prometu ali prometna nezgoda, se sme vozniku motornega vozila izreči tudi varstveni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja za čas od 30 dni do šest mesecev;

— voznik, ki na štiripasovni cesti za promet v obeh smereh vozi po voznem pasu, za promet iz nasprotnih smeri ali če voznik na tripasovni cesti za promet v obeh smereh vozi po prometnem pasu, ki je ob levem robu ceste v smeri vožnje.

Če je bila s tem prekrškom povzročena neposredna nevarnost za drugega udeleženca v prometu ali prometna nezgoda se sme vozniku motornega vozila izreči varstveni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja za čas od 30 dni do šestih mesecev;

— voznik, ki je z nepravilno vzvratno vožnjo povzročil neposre-

dno nevarnost za drugega udeleženca v prometu ali prometno nezgodo. Vozniku se sme izreči tudi varstveni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja za čas od 30 dni do treh mesecev.

3. Z denarno kaznijo 100 din takoj na mestu se kaznuje voznik, ki spremenil način vožnje vozila tako, da naglo zmanjša hitrost, kot tudi voznik, ki je z naglim zmanjšanjem hitrosti napravil v nevarnost ali znatno oviral druge voznike oziroma name-

na hitrega zmanjšanja hitrosti vožnje ni naznanil z vključitvijo zavorne luči ali z roko.

4. Z denarno kaznijo 50 din se takoj na mestu kaznuje:

— voznik, ki je s svojim vozilom po cesti, vozišču, prometnem pasu ali stezi, ki ni namenjena za promet tiste vrste vozila;

— voznik, ki ne upošteva pravila o vzvratni vožnji.

Marjan Metljak

Pri gradnji na Bernardinu je velika ovira morska voda

Tudi v prihodnji sezoni v družbi najboljših

Končano je tekmovanje v I. republiški namiznoteniški ligi

S srečanjem proti ravenskemu Fužinarju so namiznoteniški igralci Gradisa zaključili letošnje ligaško tekmovanje. Morda malo manj uspešno, kot so pričakovali, toda glede na kvaliteto letošnjih ekip, so dosegli solidno uvrstitev. Pomembno je to, da so si tudi za prihodnjo sezono zagotovili mesto med najboljšimi, pa čeprav bo boj za obstanek v prihodnji sezoni še težji.

Zbranih 10 točk, zabeleženih pet zmag ob trinajstih porazih, to je reprezentativna letošnja tekmovanja. Na prvi pogled slab rezultat, toda že količnik dobljenih in izgubljenih iger v primerjavi z nekaterimi ekipami, ki so pred njimi pove, da je le malo manjkalo, pa bi ponovili lansko uvrstitev. Zmagali so celo v štirih prilizah več kot šestouvrščeni Fužinar! Če navedemo še podatek, da so kar šest tekem nesrečno izgubili s 4:5 in da jih je pestila tudi bolezen, potem smo lahko tudi z doseženimi rezultati več kot zadovoljni. Sicer pa je prvo mesto premočno osvojil Kemičar iz Hrvaške, medtem ko si je ekipa Ljubljane priborila drugo mesto šele v ponovljenem dvoboju. Tako je bil končni vrstni red naslednji:

Kemičar	18	17	1	88:30	34
Ljubljana	18	14	4	83:39	28

Kajuh	18	14	4	81:39	28
Triglav	18	12	6	73:60	24
Lendava	18	11	7	70:56	22
Fužinar	18	7	11	52:73	14
Semedela	18	6	12	51:73	12
Gradis	18	5	13	56:74	10
Prestranek	18	2	16	35:88	4
Novo mesto	18	2	16	27:85	4

Ceprav se je ligaško tekmovanje že končalo, pa namiznoteniški igralci še vedno ne počivajo. Začelo se je namreč najbolj množično tekmovanje v republiki — tekmovanje za Pokal Maršala Tita, ki se ga letos udeležujejo vsi registrirani klubi. Namiznoteniška zveza Slovenije ga je namreč razpisala v počastitev 30-letnice zmage nad fašizmom, tako da bi tudi namiznoteniški igralci prispevali svoj delež k temu praznovanju.

Odigrani sta bili že dve koli, doseženi pa so bili pričakovani rezultati. Gradisovci so v prvem kolu v Kočevju premagali tamkajšnjo ekipo s 5:1, v drugem pa na domačem terenu ekipo Valkartona iz Logatca s 5:2.

Po solidnih rezultatih v ligaškem tekmovanju še dober začetek v pokalnem tekmovanju je prav gotovo garancija, da nas bodo tudi na XXV. SIG dobro zastopali.

Se posvet pred SIG 75

Poročilo o delu pionirskega odreda Ferdo Godina na osnovni šoli Bistrica

29. septembra — Ob Dnevu pionirjev smo izvedli odredno pionirsko konferenco, na kateri so se pionirji seznanili z novostmi v svoji organizaciji, sprejeli pa smo tudi okvirni program dela pionirskega odreda in posameznih krožkov ter dejavnosti na šoli. Pionirji smo se odločili, da bomo tudi letos sodelovali v jugoslovanskih pionirskih igrah, natečajih Pionirskega lista in v Veseli šoli. Zato smo takoj začeli zbirati prijave. Za Veselo šolo se je prijavi 54 pionirjev od tretjega do osmega razreda. Za nagradni natečaj Pionirskega lista z naslovom: Lepo je v naši domovini biti mlad se je prijavil dopisniški krožek in likovniki iz sedmega razreda. Odločili smo se za naslednje teme:

- Prvi dan svobode,
- Tovarištvo ni prazna beseda,
- Naša razredna skupnost,
- Naša občina,
- Moj kraj jutri in pojutrišnjem.

Razredne pionirske skupnosti so uredile grobove borcev in pred Dnevom mrtvih spletile vence za grobove in spominske plošče.

Naši pionirji so se vključili tudi v solidarnostno akcijo za pomoč vietnamskim otrokom in so se v ta namen odpovedali dveh šolskim malicam. Zbirali pa smo tudi Župančičev dinar za ureditev pesnikove spominske sobe.

29. novembra smo pripravili proslavo in svečan sprejem cicibanov v pionirsko organizacijo. Sprejemu so prisostvovali tudi starši učencev. Po zaobljubi in prevzemu pionirskih znakov so se najmlajši člani naše organizacije slikali, potem pa so bili pogoščeni v jedilnici šole.

Za prihod dedka Mraza smo okrasili celo prvo nadstropje. Program smo imeli na hodniku. Povabljenih je bilo več kot sto predšolskih otrok, z njimi pa je prišlo tudi veliko staršev. Po odhodu dedka Mraza so imeli višji razredi čajanke v učilnicah, ki so jih okrasili po svoji zamisli, imeli pa so tudi zabavni program.

Proslave smo pripravili tudi ob slovenskem kulturnem prazniku — 8. februarju in ob praznovanju Dne-

va žena. V šoli smo naredili čestitke in nabrali šopke zvončkov za naše mamice.

22. februarja smo imeli na šoli svečanost ob otvoritvi stalne razstave Prežihovega Voranca. Zanj se moramo zahvaliti predvsem tovarišu Ferdu Godini in njegovi hčerki Tončki Zorko. Otvoritve razstave so se razen njiju udeležili še: hčerki Prežihovega Voranca, pisateljica Kristina Brenkova, Karolina Kolmaničeva, Leopold Suhodolčan, profesor Sedonja, predstavniki zavoda za šolstvo enote Murska Sobota, ravnatelj in slavisti šol Prekmurja ter učenci in občani Bistrice. V vitrinah, ki so na hodniku v pritličju šole, imajo svoj razstavni prostor tudi učenci naše šole. V njem razstavlja svoje izdelke z literarnega, likovnega in tehničnega področja.

31. marca je krenila iz naše vasi na pot Kurirčkova pošta Stajerske smeri s čestitkami tovarišu Titu. Svečana proslava je bila na Lebarjevi domačiji, kjer je pred 30. leti padel narodni heroj Jakob Molkmohor. Ob tej priliki je bila na domačiji odkrita spominska plošča heroju Mohorju. Proslave so se udeležili sorodniki heroja Mohorja, predstavniki zveze borcev in društva prijateljev mladine občine Lendava,

No, končno sem odkril sistem, kako bom z mojo plačo

NEZGODE NAS OPOZARJAJO

V mesecu marcu 1975 se je pri delu poškodovalo 42 delavcev, na poti na delo in z dela pa se ni poškodoval noben delavec.

Poškodovan se je torej vsak 160. delavec, kateri je povprečno boloval 17 dni. V tem času je izgubljenih 7948 dni zaradi bolovanja, od tega zaradi poškodb pri delu 0,72% in boleznin 6,02%, skupaj 6,74% od izvršenih delovnih dni v tem mesecu.

TOZD CELJE (4 poškodbe)

DORIČ ENES, KV tesar — pri postavljanju opaža za stebre je imenovan stopil na žičnik in si poškodoval prst leve noge.

DRENSKI AVGUST, NK delavec — imenovani je s kompresorjem dolbel luknje v betonskem temelju, delo je bilo oteženo zaradi bližine strojev, ki so bili pripravljene za montažo. Kladivo mu je spodletelo in ga je konica udarila v stopalo noge.

GROBLAR MIROSLAV, KV strojnik — imenovani je s sodelavci premikal igličasto dvigalo, pri premikanju naprej je prišel pod prvo kolo kamena, kateri je potisnil vozilo v stran, tako da je imenovanega udaril na golenico leve noge.

HASANIČ HUSEIN, KV zidar — pri montiranju fasadnih elementov si je imenovani pri spustu elementa na ležišče stisnil prst.

TOZD JESENICE (4 poškodbe)

MIJATOVIČ JOVAN, NK delavec, pri dolbljenju distančnikov iz betonske stene na višini ca 3 m je zdrsnila lestev na asfaltu, pri čemer je imenovani padel in si poškodoval desno roko v zapestju.

AVDIČ ZEJMIL, NK delavec — pri prenosu drv za podlaganje kotla se je spotaknil in z desno roko padel v ogenj tako, da si jo je opeknel.

MURK JOSIP, KV tesar — na predpisano zaščitni cirkularki je ob vodilu iz plohov žagal letve. Pri tem je s prsti zašel pod zaščitno kapo do rezila, pri tem mu je odrezalo palec, kazalec in sredinec leve roke.

MAKIČ FAHRIJA, PK železokrivc — železokrivci so v dežju delali do približno devete ure. Ko so še šli posušiti k ognju, je kljub opozorilu en delavec zopet prilizil petroleja na ogenj, le-ta se je v trenutku razširil in zajel tudi kanto v kateri je bil petrolej. V paniki, ki je nastala, se je imenovani vanjo spotaknil in z gorečim petrolejem polil ter dobil opekline na levi nogi pod kolenom.

TOZD KOPER (brez poškodb)

V tem mesecu ni bilo zabeleženih delovnih nezd.

TOZD LJUBLJANA (9 poškodb)

TURKOVIČ HUSO, PK tesar — pri napravi lope za gradbeni material je postavil špirovce in se pri tem udaril po sredincu leve roke.

ŠTRBAC DRAGO, NK delavec — pri montaži litoželeznih cestnih pokrovov mu je le-ta padel na palec leve noge in mu ga zlomil.

SLAVIČEK JAKOB, KV tesar — pri nasajanju zidarskega kladiiva mu je drobec (kapica od žebija) priletela v roko ter mu ranila palec.

MILANOVIČ SLAVKO, PK delavec — imenovani je pomagal pri betoniranju. Pri napravi poda iz opaznih elementov za prevoz betona mu je padel element na nogo ter mu poškodoval prst na levi nogi.

LATIC FERID, NK delavec — pri zunanji ureditvi okolice stolpičev je buldozer ravnal teren. Po ravnanju je iz zemlje štrlelo betonsko železo ob katerega se je imenovani s samokolnico zadel, ko je prevažal pesek. Pri padcu si je poškodoval levo roko.

HEDŽIČ MIHMED, PK tesar — pri udaru s tesarskim kladivom ob betonski zid mu je kladivo zdrsnilo iz rok in ga poškodovalo.

DURIČ VLADO, NK delavec — pri razkladanju betonske cevi s kamiona se mu je cev odkrušila in padla na nogo.

ČULIBRK MILE, NK delavec — pri transportu cevnege materiala je

zdrsnila cev in udarila imenovanega po glavi.

BABIČ DJEFER, NK delavec — ko je šofer kamiona odprl vrata za stres mivke je imenovani zdrsnil po mivki in padel s kamiona ter se pri tem udaril ob vrata kamiona.

TOZD LJUBLJANA-OKOLICA (5 nezd)

GALIJAŠEVIČ HUSEIN, PK zidar — imenovani je pomagal pri razopazovanju plošče na bloku S-12. Ko je odtrgal od stropa zadnjo bankino je le-ta padla na tla na drugo, na tleh ležečo bankino. Ta je odskočila in zadela delavca v roko in mu prst priščipnila ob deponijo siporexa.

HOROZOVIČ RAMO, KV tesar — pri vzstavljanju lesenega mostiča na gradbišče mu je roka prešla med armaturo tako, da si jo je zvil.

KUIKO ŠABAN, NK delavec — imenovani je čistil z ostalimi delavci opazne elemente. Pri hoji med lesenimi opaznimi tablam je stopil na neočiščen opazni element in se nabodel na žebelj.

SKOČIČ SAGET, NK delavec — pri kopanju s krampom mu je pesek padel v levo oko.

TOZD MARIBOR (6 poškodb)

HORVATIČ RUDI, KV ključavničar — pri montaži vijaka iz dozatorja na transportni trak je bilo potrebno vstaviti vijak. Ker pa vijak ni šel v izvrtino je imenovani jemal vijak iz odprtine, med tem se je pločevina premaknila in mu poškodovala kazalec leve roke.

OŽANOVIČ MIHAJLO, PU tesar — imenovani je bil zaposlen pri opaženju stebrov. Pri dviganju stranic je stopil z levo nogo na sosednjo stranico, ki je bila namazana z opaznim oljem. Pri tem mu je spodrsnilo in je padel. Poškodoval si je levo nogo v gležnju.

SKREGULJ ALFRED, PK strojnik — pri namestitvi žleba v kablo od betonske črpalke je imenovane mu stisnilo kazalec in sredinec des-

ne roke. Pri tem je dobil močne odrgnine.

KOVAČIČ DRAGO, KV mizar — pri montaži opaža za fasadne elemente na tresilni mizi je delavcu zdrsnila leva noga ob opažu tako, da si jo je poškodoval v gležnju.

SPOLJARIČ FRANJO, KV tesar — pri demontaži cevnege odra in razopazovanju je imenovani stopil na desko iz katere je molel žebelj. Vbodel se je v stopalo desne noge.

ŠIROK BRANKO, NK delavec, pri razopazovanju se je z železno lomilko zadel ob beton, pri tem mu je stisnilo prst — palec na levi roki.

TOZD RAVNE (— poškodb)

V tem mesecu ni bilo zabeleženih delovnih nezd.

TOZD NIZKE GRADNJE (4 poškodbe)

HADIRIČ IDRIS, PK betoner — pri ročnem izsekavanju betona s kladivom in konico se je zaradi majhne nepazljivosti udaril s kladivom po palcu leve roke.

MAJČEN AVGUST, KV tesar — pri nakladanju opaža mu je stisnilo prsni koš.

SABIČ HUSEIN, KV betoner — pri nabijanju zemlje z valjarjem je strojnik zapeljal valjar na nogo imenovanega kateri je material planiral.

MORI MATILDA, čistilka — imenovana je stopala po hodniku stanovanjske barake proti izhodu, kjer se je nenadoma spotaknila in padla. Pri padcu si je poškodovala gleženj leve noge.

POTOČNIK BOGOMIR, varilec — pri razkladanju prekladalne posode iz kamiona je imenovanega udarila po palcu desne roke.

CIRMAN IVAN, PK klepar — pri količenju pločevine je imenovanemu zdrsnilo kladivo in se je udaril po palcu.

LIO Šk. Loka (2 poškodbi)

ŽELEZNIK JANKO, NK delavec — vagon kotalkar je prival od

predstavnika republiške zveze DPM, ki je izročil našim pionirjem-kurirjem torbo z zemljevidom in dnevnikom, pionirji šol Črensovci in Bistrica ter občani Bistrice.

V nedeljo se bo naša lokalna štafeta mladosti priključila zvezni štafeti v Črensovcih.

Ob 30-letnici osvoboditve bomo izdali posebno številko glasila Koraki, redno številko pa bomo izdali v mesecu juniju ob odredovem prazniku. Takrat bo tudi prireditev, združena z zaključno proslavo in razstavo del učencev naše šole.

Pionirji naše šole smo se prijavili tudi na natečaj za ilustracijo partizanskih pesmi in na razpis VI. srečanja pionirjev zgodovinarjev v Postojni. Tekmovali pa bomo tudi za znak partizanskih enot.

XXI. letne športne igre GRADISA

Kegljači v dobri formi

V nadaljevanju tekmovalj v okviru Gradisovih športnih iger so se na kegljiščih »Figovec« na Kodeljevem in KK Saturnusa pomerili tudi kegljači oziroma kegljačice. Ze po prvem dnevu, ko so tekmovalle ekipe, so nekateri posamezniki zabeležili izredno dobre rezultate, med katerimi je bilo seveda tudi nekaj takih, ki jih ni nihče pričakoval. Vsekakor je za največje presenečenje poskrbela ekipa Železokrivnica, ki je podrla skupaj kar 2509 kegljev. V ekipi železokrivnice se je posebno odlikoval njihov direktor, ki je podrl kar 488 kegljev.

Med dekleti so Klemenčičeva, Gorjanova, Lešnikova in Marčičeva podre dovolj kegljev, da so premočno osvojile prvo mesto.

Tudi drugi dan, ko so se pomerili najboljši posamezniki, niso bili dvoboji nič manj zanimivi. Še posebno ob koncu, ko je vsak met odločal o končni uvrstitvi. Najbolj mirno roko sta imela tudi drugi dan Albin Bernard iz Škofje Loke pri moških in Dora Klemenčič iz skupnih služb, ki prvega mesta že iz ekipnega dela nista spustila iz rok.

Ob koncu tekmovalj je pokrovitelj tekmovalj, direktor GFS izročil najboljšim ekipam pohvale in diplome, najboljšim posameznikom pa praktična darila.

Tekmovalje v kegljanju, ki je kot vse dosedanje na XXI. športnih igrah Gradisa služilo za izbirno reprezentanco na XXV. ŠIG 75, je zelo dobro organizirala OOS skupnih služb.

Vrstni red ekip:

- Moški:
1. Železokrivnica 2509
 2. KO Ljubljana 2495
 3. SPO Ljubljana 2493
 4. Jesenice 2402
 5. KO Maribor 2376
 6. Skupne službe 2373
 7. Ljubljana 2368
 8. Nizke gradnje 2353
 9. Ljubljana okolica 2348
 10. Maribor 2318
 11. LIO Škofja Loka 2306
 12. OGP 2226
 13. Ravne 2219
 14. Celje 2138
 15. Biro Ljubljana 2008

Ženske:

1. Skupne službe 1533
 2. Biro Ljubljana 1333
 3. Nizke gradnje 1066
 4. Ljubljana 958
- Posamezno:
- Moški:
1. Albin Bernard, LIO Škofja Loka
 2. Janez Belc, KO Ljubljana
 3. Janez Kohne, Železokrivnica
- Ženske:
1. Dora Klemenčič, skupne službe
 2. Ljuba Tome, Biro Ljubljana
 3. Fani Gorjan, skupne službe

Med balinarji ponovno OGP

V sklopu XXI. letnih športnih iger Gradisa je jeseniška gradbena enota organizirala tekmovalje v balinanju. Tudi v tej disciplini se je prijavilo kar deset ekip, ki so bile razvrščene v štiri skupine. Po dvobojih v predtekmovalju so se v polfinale uvrstile naslednje ekipe: Jesenice, OGP, LIO Škofja Loka in Ljubljana okolica. V medsebojnih srečanjih so imeli več uspeha Jeseničani in balinarji OGP v dvobojih s Škofjeločani oziroma balinarji Zaloga.

V finalnem dvoboju, v katerem sta se nato pomerili še nepremagani ekipi, so imeli več športne sreče balinarji OGP in tako osvojili prvo mesto pred domačini. Tudi borba za

tretje mesto ni bila nič manj zanimiva, v kateri pa so bili boljši Škofjeločani. Tako je bil končni vrstni red ekip naslednji:

1. OGP 10 točk
2. Jesenice 9 točk
3. LIO Škofja Loka 8 točk
4. Ljubljana okolica 7 točk
5. skupne službe 6 točk
6. SPO 5 točk
7. KO Maribor 4 točke
8. Maribor 3 točke
9. Ljubljana 2 točki
10. KO Ljubljana 1 točka

Ob koncu je potrebno pohvaliti še prizadevne organizatorje, ki so dobro pripravili tekmovalje.

CELJANI PRVI V NOGOMETU

V okviru tekmovalj na Gradisovih športnih igrah so Mariborčani organizirali tudi drugo disciplino in sicer mali nogomet. Tako kot že vrsta drugih rezultatov, se je tudi ta disciplina končala s presenetljivimi rezultati. Vsekakor so za največje presenečenje poskrbeli Celjani, ki so v končni uvrstitvi zasedli prvo mesto. Sicer pa je bil končni vrstni red v tej disciplini naslednji:

1. mesto Celje
2. mesto SPO Ljubljana
3. mesto Maribor
4. mesto Ljubljana okolica
5. mesto Železokrivnica
6. mesto Ravne
7. mesto Ljubljana
8. mesto Nizke gradnje Maribor
9. mesto KO Maribor
10. mesto Jesenice
11. mesto skupne službe
12. mesto Projektivni biro Maribor
13. mesto LIO Škofja Loka
14. mesto Koper

Za konec presenečenja

Tudi zadnja disciplina XXI. letnih Gradisovih iger je končana. Marljivi organizatorji so si prizadevali, da bi se vse ekipe, ki so v soboto 24. maja prispele v Koper, da se pomerijo v odbojki, kar najboljše počutili. To jim je v dokajšnji meri tudi uspelo, pa čeprav jim je v zgodnjih jutranjih urah ponagajal dež, zaradi česar so se vse tekme odigrale v dvoranah. Škoda je le, da sta bili dvorani precej daleč, pa udeleženci ene skupine niso mogli spremljati dvobojev druge skupine.

Kot je bilo že omenjeno, so bile tako moške kot ženske ekipe razvrščene v dve skupini. Pri moških v vsako po pet ekip, pri ženskah pa v eni skupini tri ekipe, v drugi skupini dve ekipi. Že po uvodnih tekmah se je pokazalo, da bodo boljša mesta zasedle ekipe, ki imajo v svojih vrstah boljšega posameznika, pa čeprav je odbojka izrazito kolektivna igra. Tako so pokazali tudi končni rezultati po skupinah, kjer sta brez izgubljenega seta osvojili prvi mesti ekipi GE Ljubljane in skupnih služb. Morda je večina udeležencev pričakovala drugačen rezultat, toda po prikazani igri borbenosti je bil tako razplet dogodkov povsem realen. V medsebojnem srečanju v finalu so bili za malenkost boljši in zbranejši odbojkaši iz GE Ljubljane in tako

povsem zaslužno osvojili prvo mesto.

Med odbojkašicami ni bilo večjih presenečenj, saj so zastopnice biroja za projektiranje iz Maribora nadigrale najprej kolegice iz Nizkih gradenj, v finalu pa še ekipo Jesenic in tudi one povsem zaslužno zmagale. Prvovrščene ekipe so dobile pokale in priznanja, ki so bila podeljena na zaključni slovesnosti.

Vsekakor pa je bilo tekmovalje dober pregled kvalitete naših odbojkašev pred bližajočimi se XXV. ŠIG 75.

Končni vrstni red v odbojki:

- Moški:
1. GE Ljubljana
 2. Skupne službe
 3. KO Maribor
 4. GE Maribor
 5. GE Jesenice
 6. GE Celje
 7. Projektivni biro Maribor
 8. GE Nizke gradnje
 9. GE Ravne
 10. SPO Ljubljana
- Ženske:
1. Projektivni biro Maribor
 2. GE Jesenice
 3. GE Ravne
 4. GE Nizke gradnje
 5. Skupne službe

Končni vrstni red ekip

Mesto	Ekipa	Število nastopov	S	S-M	S-Z	NT-M	NT-Z	K-M	K-Z	MN	B	O-M	O-Z	Skupne točke
1.	Skupne službe	11	6	8	5	12	2	10	4	4	6	9	1	67
2.	GE Maribor	9	8	5	4	8	1	6	—	12	3	7	—	54
3.	KO Maribor	8	5	7	3	6	—	11	—	6	4	8	—	50
4.	GE Ljubljana	7	10	—	—	9	—	9	1	8	2	10	—	49
5.	SPO Ljubljana	6	—	9	—	2	—	13	—	13	5	1	—	43
6.	GE Nizke gradnje	10	2	2	2	10	4	8	2	7	—	3	2	42
7.	GE Jesenice	6	—	3	—	—	—	12	—	5	9	6	4	39
8.	Železokrivnica	3	—	—	—	11	—	15	—	10	—	—	—	36
9.	LIO Škofja Loka	5	—	10	6	—	—	5	—	2	8	—	—	31
10.	GE Celje	5	7	—	—	3	—	2	—	14	—	5	—	31
11.	GE Ljubljana okolica	4	4	—	—	—	—	7	—	11	7	—	—	29
12.	KO Ljubljana	5	3	6	—	4	—	14	—	—	1	—	—	28
13.	GE Ravne	7	9	1	—	1	—	3	—	9	—	2	3	28
14.	Biro Maribor	5	—	—	—	5	5	—	—	3	—	4	5	22
15.	Biro Ljubljana	6	—	4	1	7	3	1	3	—	—	—	—	19
16.	OGP Ljubljana	2	—	—	—	—	—	4	—	—	10	—	—	14
17.	GE Koper	2	1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	2

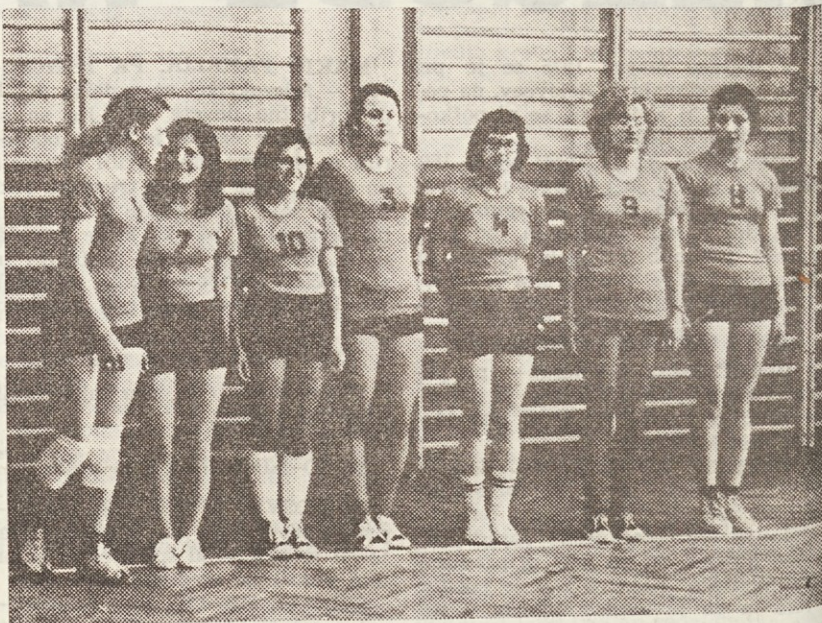
LEGENDA
 Š — šah
 S — streljanje
 NT — namizni tenis
 K — kegljanje
 MN — mali nogomet
 B — balinanje
 O — odbojka

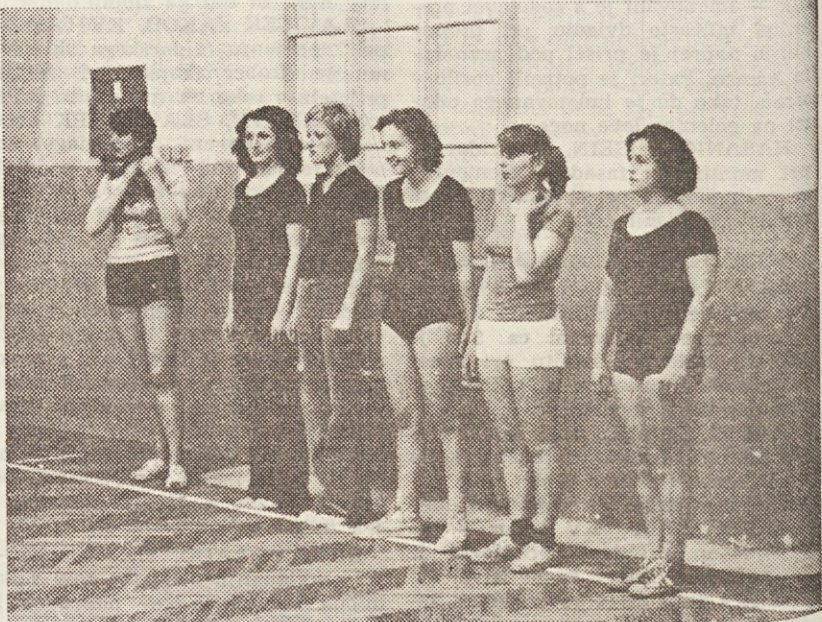
Najboljše kegljačice prejema priznanje — od leve proti desni: Ljuba Tome (2), Dora Klemenčič (1) in Fani Gorjan (3), ki jih je podelil predsednik OOS — skupnih služb ing. Janko Strajnsak

Med moškimi je bilo nekaj razburljivih dvobojev, posebno finale

Vicešampionke v odbojki — ekipa Jesenic

Ženska ekipa skupnih služb